

Dokumentacja Fotograficzna, Ilustracje i
Dokumenty.

0 60/2021

Rps 6042/2/III

Fot. 2 Pietà -widok en face - przed zdjęciem przemalowań w 1987/88

foto przed przekazanieniem Napelemo 1984
wypisanie, prądopedagogie w Huc ET rozgwał
lub noszciele

Fot. 3 Pieta - widok en face - po zdjęciu przemalowań, stan obecny

Fot. 4 Pieta - widok tyłu rzeźby, z wtórnie wykuta niszą - korytkiem

Fot. 5 Pieta - widok lewej strony

Fot. 6 Pieta - widok prawej strony rzeźby

Fot. 7 Pietà - en face - ubytki

Fot. 8 Maria - widok prawego profilu popiersia

Fot. 9 Maria - widok en face głowy (po zdjęciu przemalowań w 1988/89 r.)

zdjęcie wykonane w Preonii Uniwersytecie Jagiellońskim
 z twórczym i karcą dla p. mgr. Piotra Kowalskiego
 8.V.96 G. Loh.

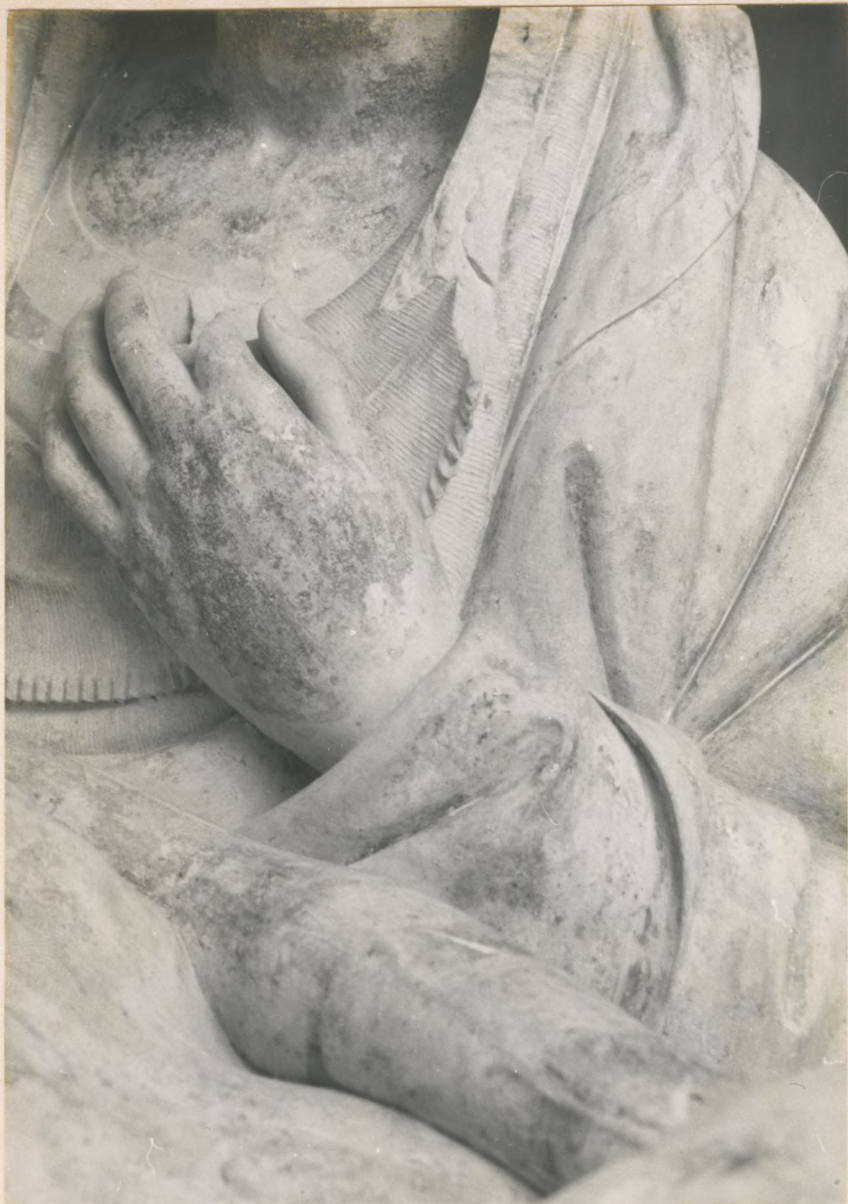
Fot. 10 Maria - twarz, przebarwienia kamienia i resztki złocenia włosów z pozostałościami warstwy pulmentowej.

Fot. 11. Maria - popiersie

Fot. 12. Pietà - widok 3/4 lewej strony rzeźby

Fot. 13. Maria - lewa dłoń z ubytkiem palca wskazującego

Fot. 14. Maria - prawa dłoń podtrzymująca ciało Chrystusa oraz pukle włosów ze zwisającym lukiem

Fot. 15. Chrystus - głowa- widok 3/4 z niepełnego profilu

Fot. 16. Chrystus - głowa -widok en face

Fot. 17. Chrystus - głowa, widok z profilu. Detale: broda, usta z zębami i
ubytkiem

Fot. 18. Chrystus - widok od frontu. Skrzyżowane ręce Chrystusa, prawa przez lewą.

Fot. 19. Chrystus - ręce,
kolana i perizonium -
opracowane czoło prawej
nogi

Fot. 20. Chrystus - lewa noga z utraconymi palcami i ubytek cokołu

Fot. 21. Maria - draperia płaszcza spływająca pod nogi Chrystusa

Fot. 22. Chrystus - stopa z utraconymi palcami i siatka spękań usuniętej polichromii.

Fot. 23. Chrystus - głowa i ciało w ruchu rotacyjnym

Fot. 24. Chrystus - przewiązka trzech wici korony cierniowej

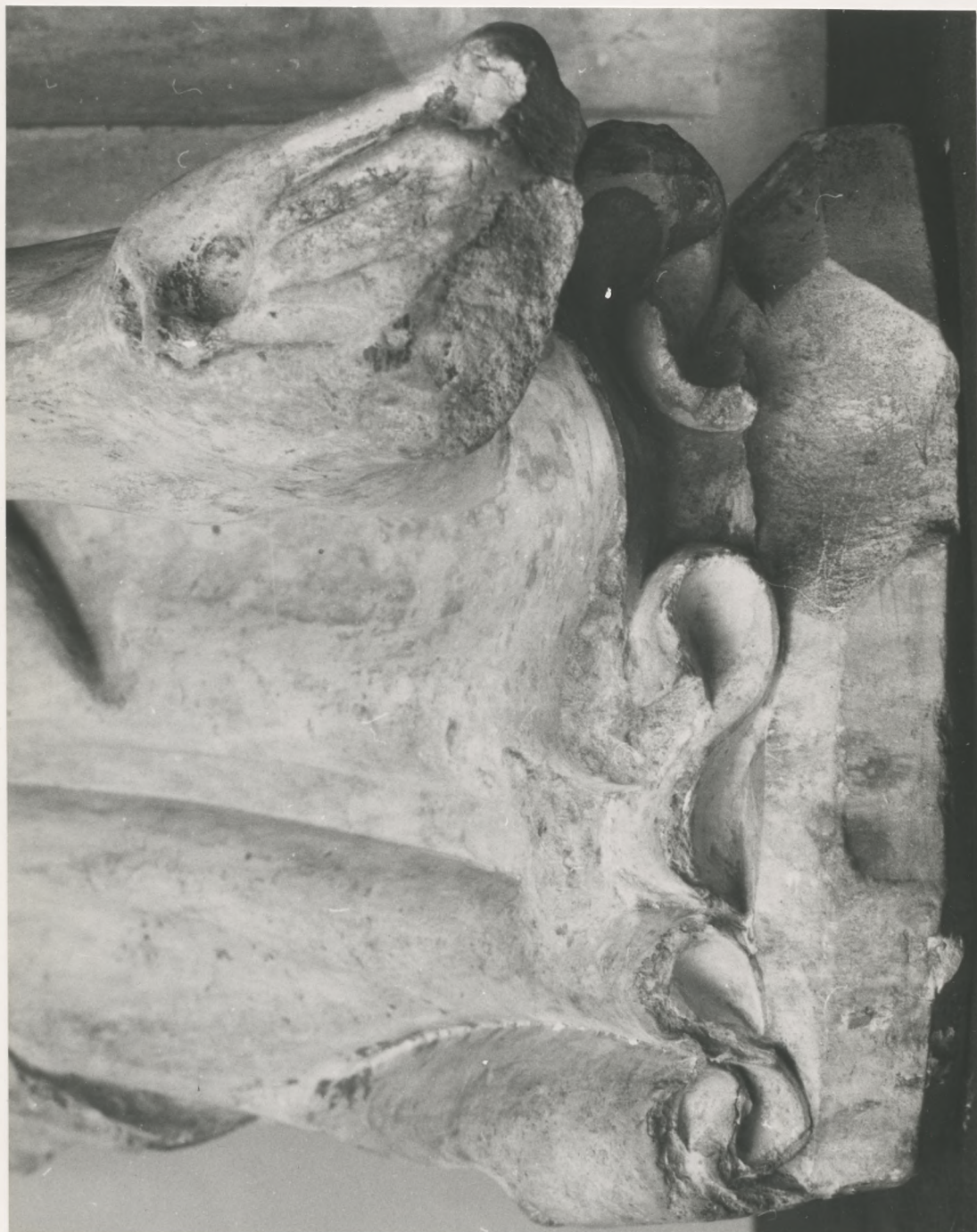
Fot. 25. (kol.) Chrystus - głowa od dołu, włosy, korona cierniowa i resztki polichromii z przemalowaniami.

Fot. 26. Chrystus - prawa dłoń - ubytek kciuka i palca wskazującego

Fot. 27. Chrystus - pępek

Fot. 28. Chrystus - stopa z raną na faldach płaszcza i podstawie rzeźby

Fot. 30. Rzeźbione ząbkowanie lamówki i faktury tkaniny perizonium ze śladami polichromii

Fot. 29. Chrystus - ręce - lewa ręka na perizonium

Fot. 31. Maria - prawe kolano - układ fałd płaszcza z fartuchowym motywem

Fot. 32. Maria - prawa strona fałd płaszcza, trzewik podstawa z ubytkiem i lewy policzek tronu z ubytkiem, po autorkim fleku

175

Fot. 33. Maria - płaszcz - fartuchowy zwis faldy z inskrypcją

Fot. 34. Maria - widok fałd płaszcza tzw. "czeskiego kolana"

Fot. 35. Chrystus - uda spoczywające na tzw. "czeskim kolanie"

Fot. 36. Maria - trzewik na podstawie en face ze znakami

21001
SPEC. NUM. 010

Fot. 37. Chrystus - układ fałd perizonium pod udami

Fot. 38. Tron - prawy
policzek

Fot. 39. Tron - łuszczenie się
opoki na lewym policzku

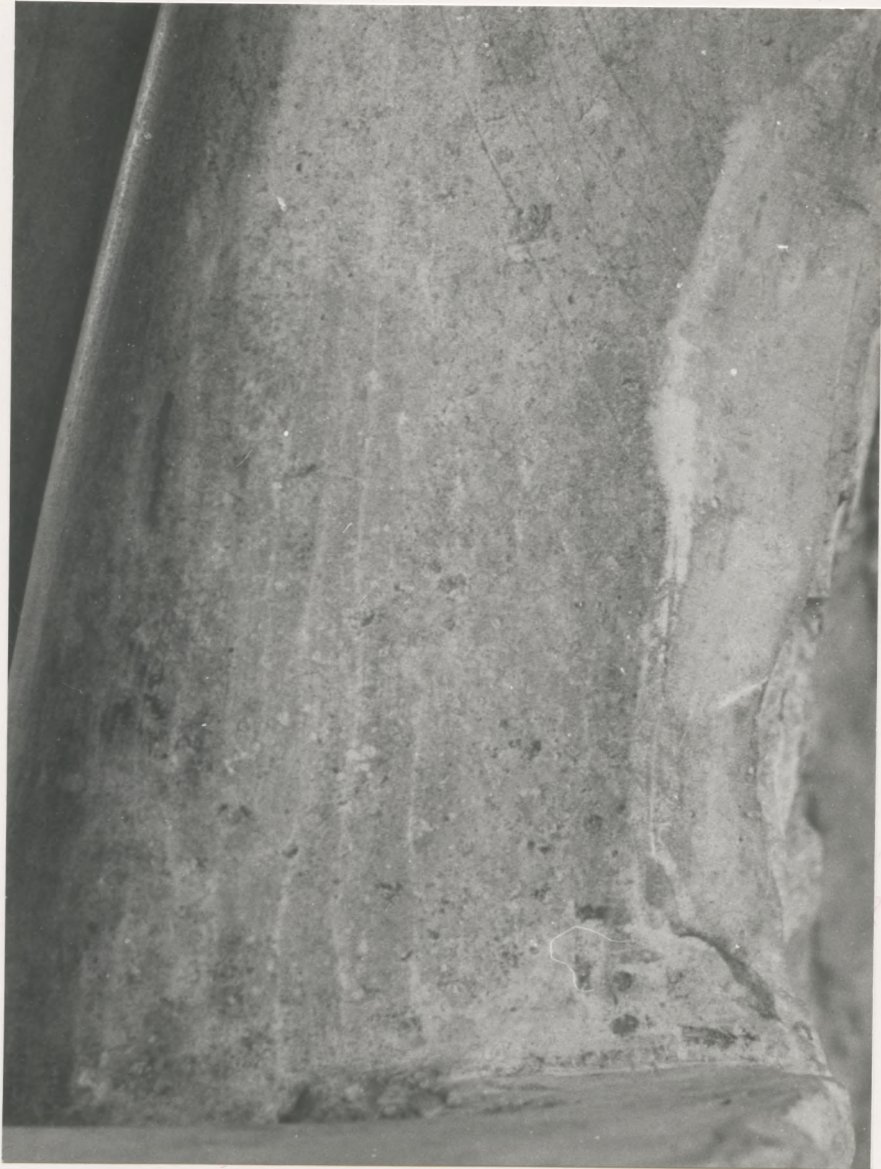
Fot. 40. (kol.) Tron - prawy policzek - pozostałości czerwonej polichromii tła maswerkowego

Fot. 41. (kol.) Maria - fałdy płaszcza pozostałość azurytowej polichromii podszewki płaszcza i pulmentowej warstwy na lamówkach.

Fot. 42. (kol.) Maria - popiersie an face z pozostałościami błękitnej polichromii na wywiniętych rękawach płaszcza, strukturalne i powierzchniowe przebarwienia kamienia

Fot. 43. Maria - płaszcz - za lewą ręką - ślady obróbki. Użycie narzędzia zbierającego, płaskiego dłuta, cykliny lub noża (zob. też fot. 62)

Fot. 44. Tron - korytko, ślady dłuta

Fot. 45. Tron - lewy policzek - miejsce po autorskim uzupełnieniu, w górze resztkę wypełnienia ubytku oryginalnym kamieniem

Fot. 46. Tron - lewy policzek
- gniazdo po uzupełnieniu
autorskim

Fot. 47. Tron - lewy policzek - gniazdo po uzupełnieniu autorskim

Fot. 48. Tron - tył policzka, obróbka ze śladami dłuta

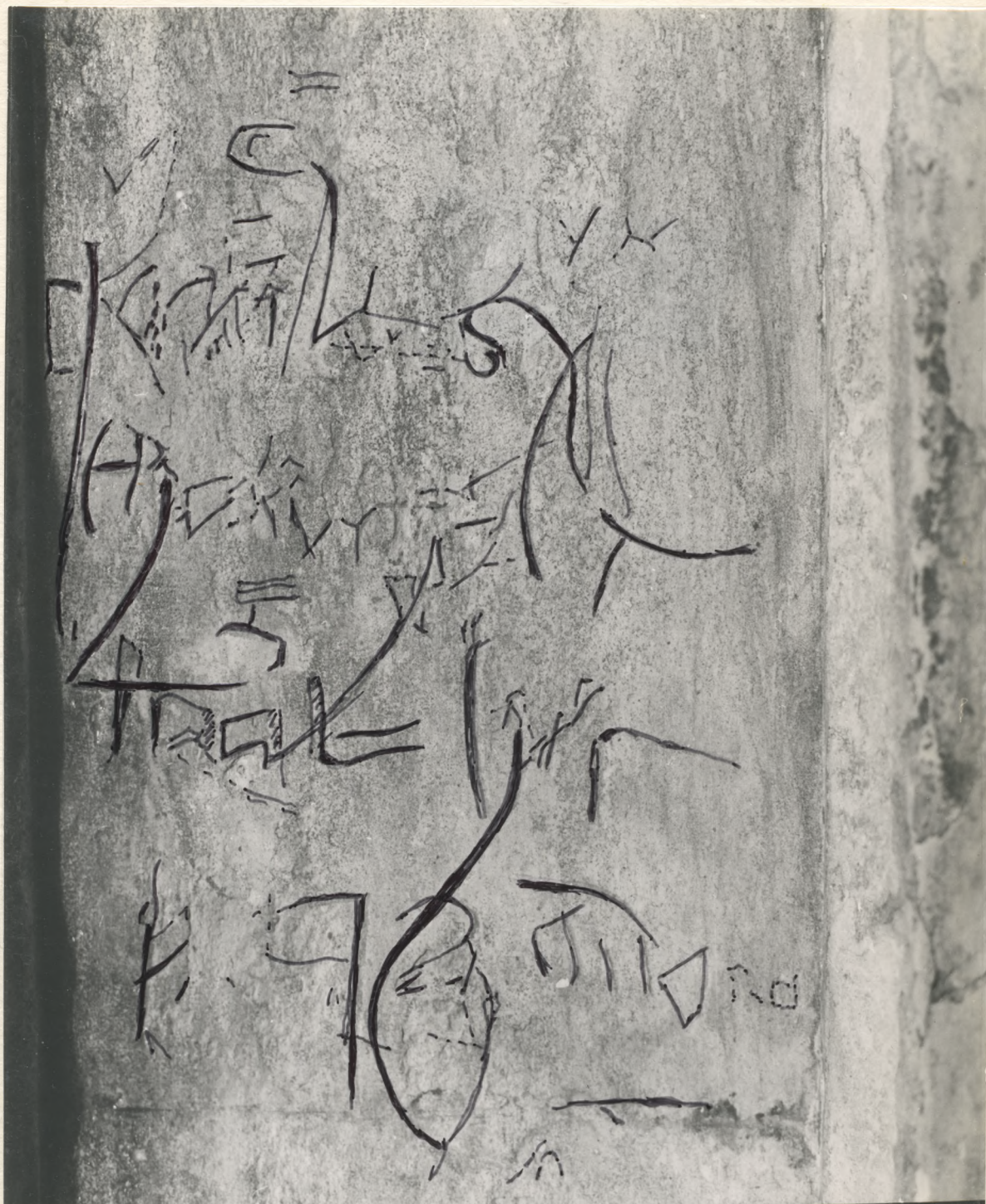
Fot. 49. Korytko z widocznymi śladami dłut, gniazdo i bruzda kotwy utrzymującej ubytek lewego policzka

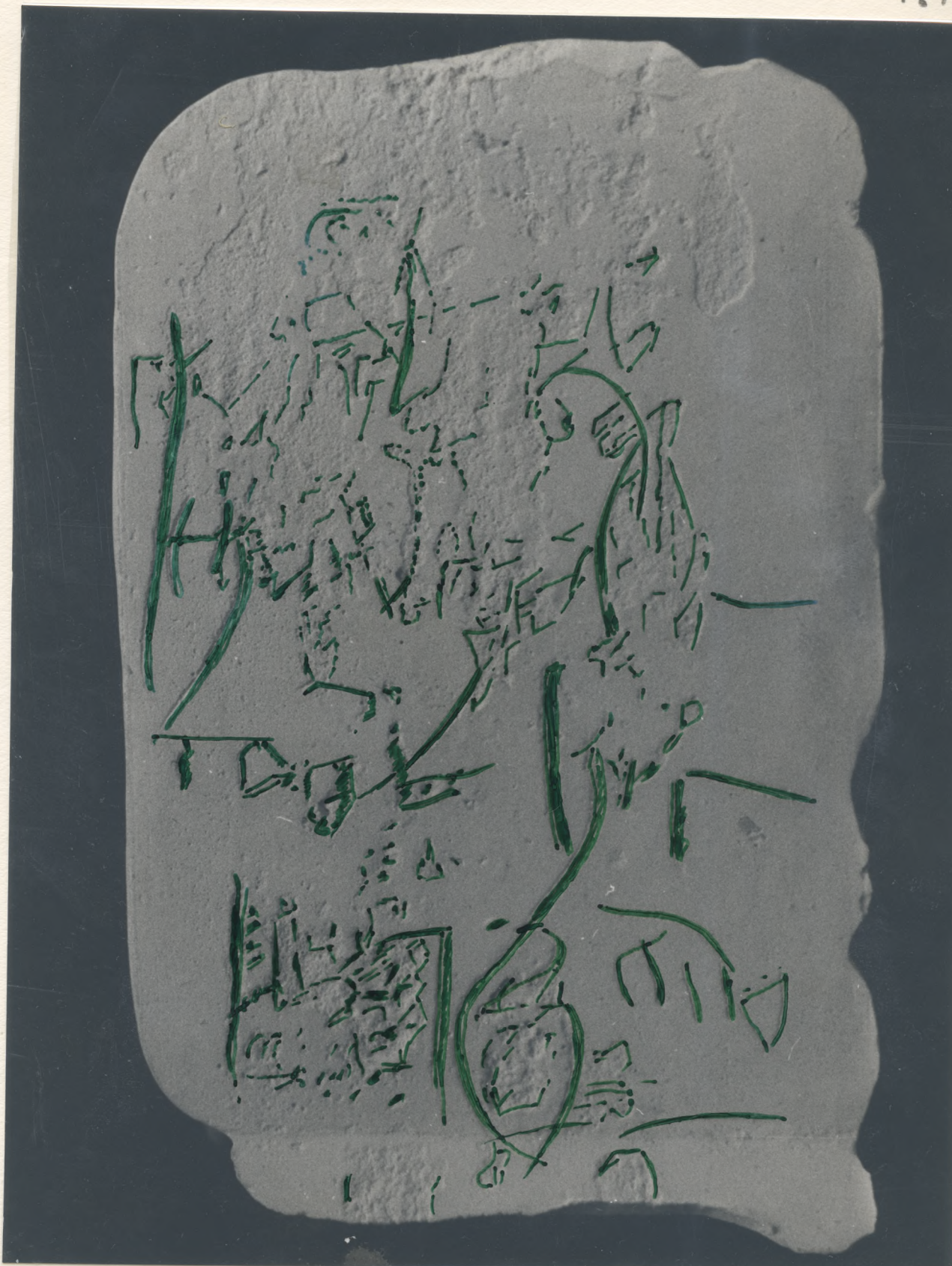
Fot. 50. Korytko - u dołu ślady użycia szpicaka

Fot. 51. Podstawa - ubytek lewego rogu

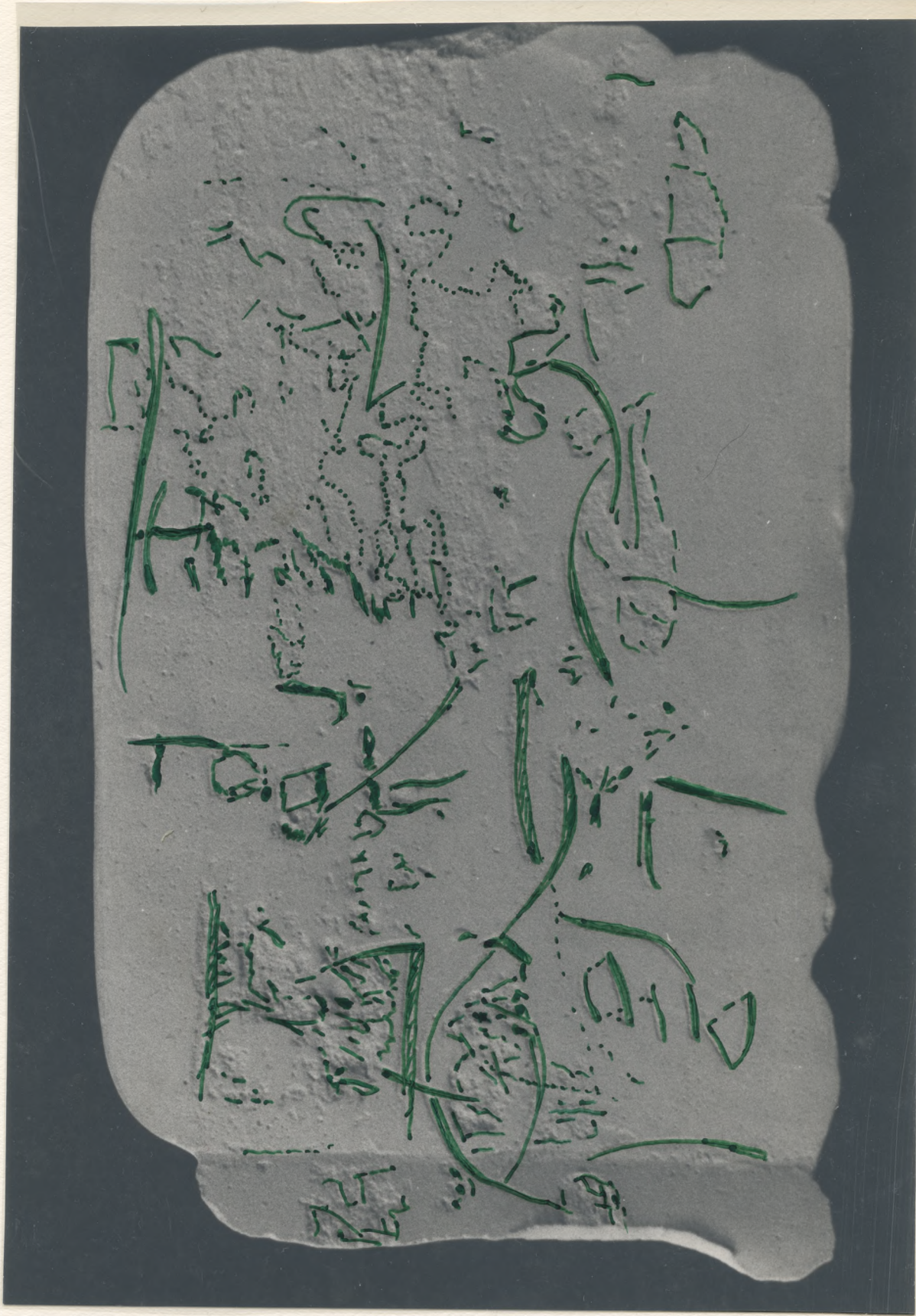
Fot. 52. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu

Fot. 53. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

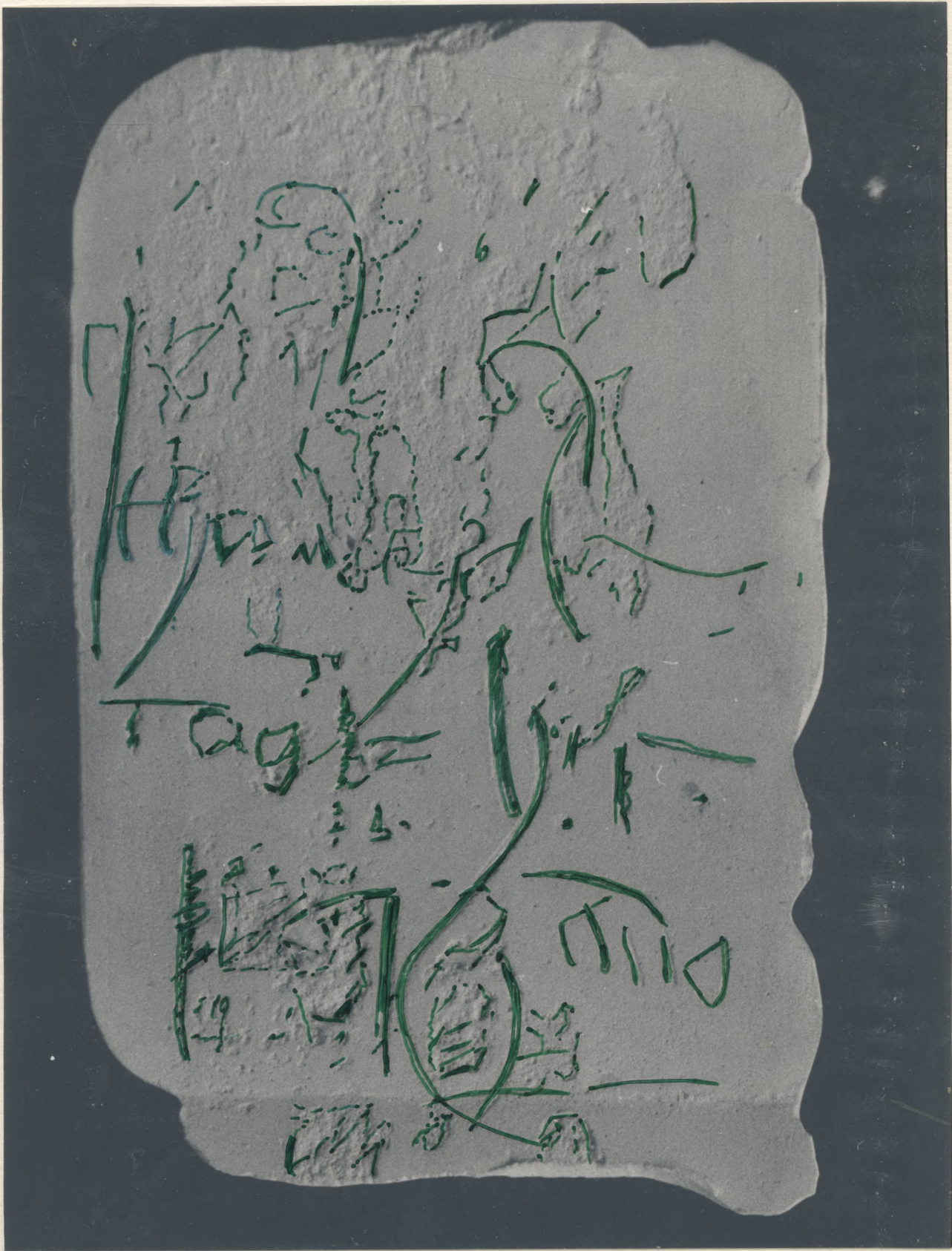
Fot. 53. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

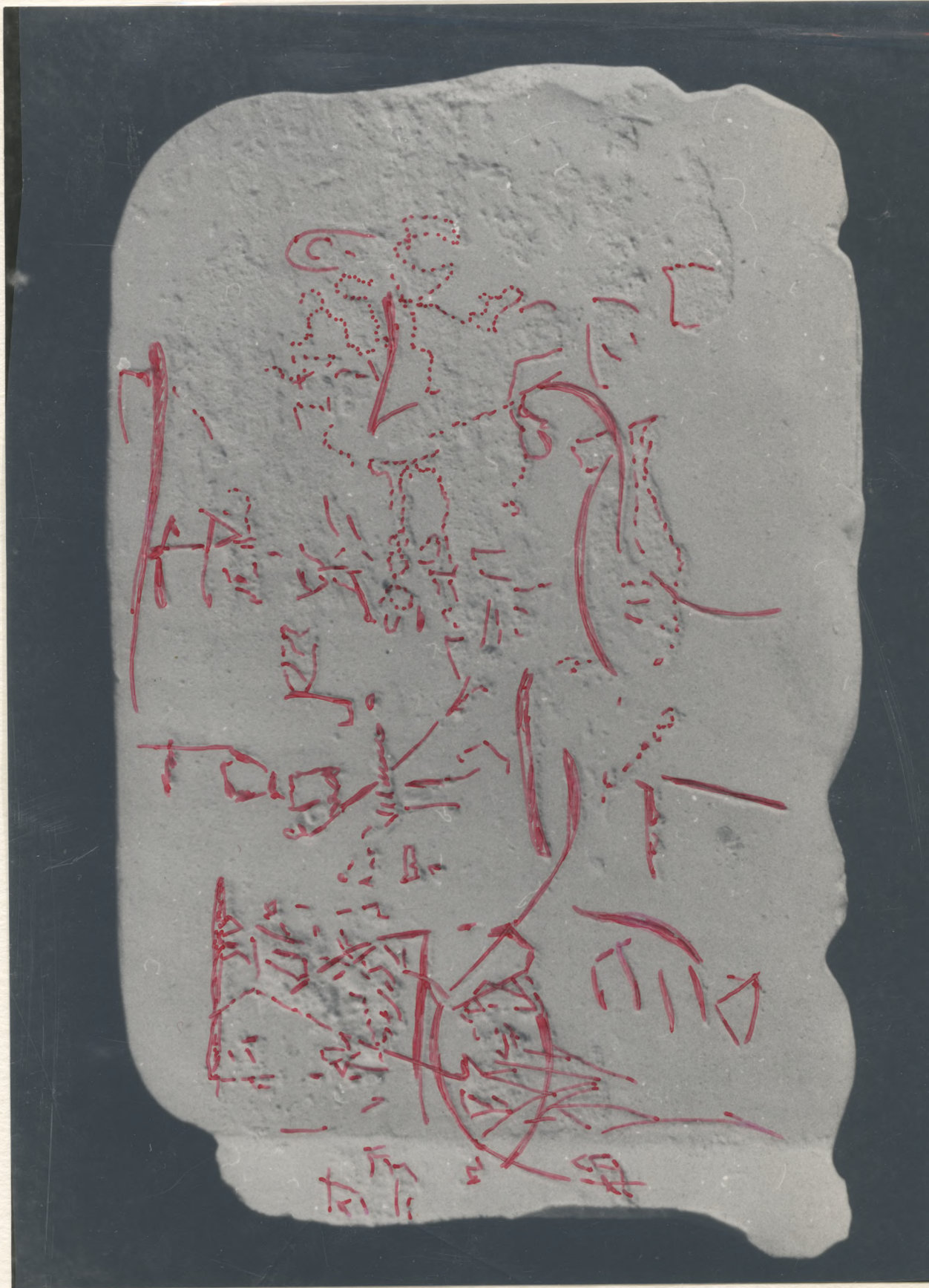
Fot. 54. Inskrypcja gotycką minuskułą z około 1400 dól lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

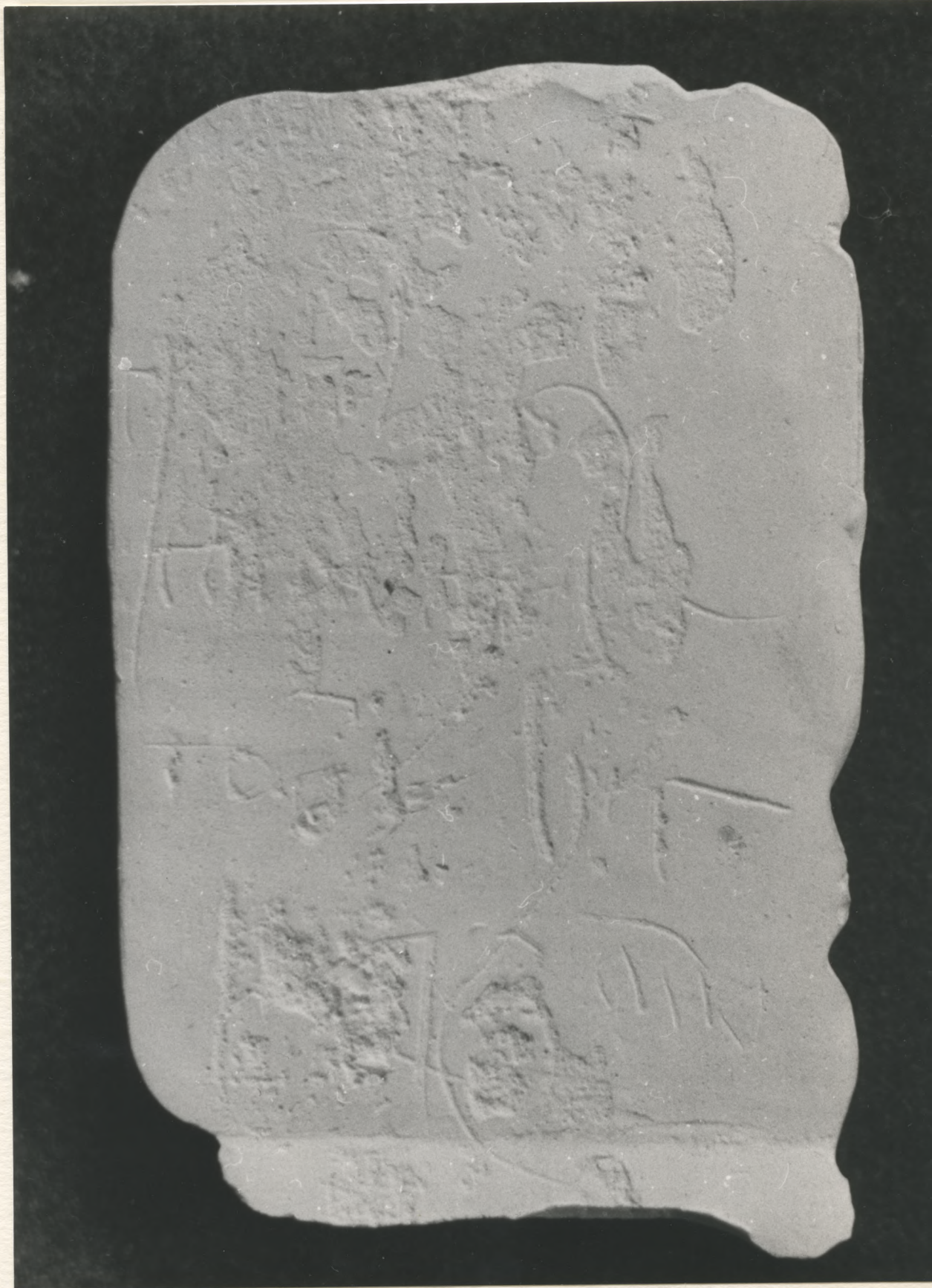
Fot. 54. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

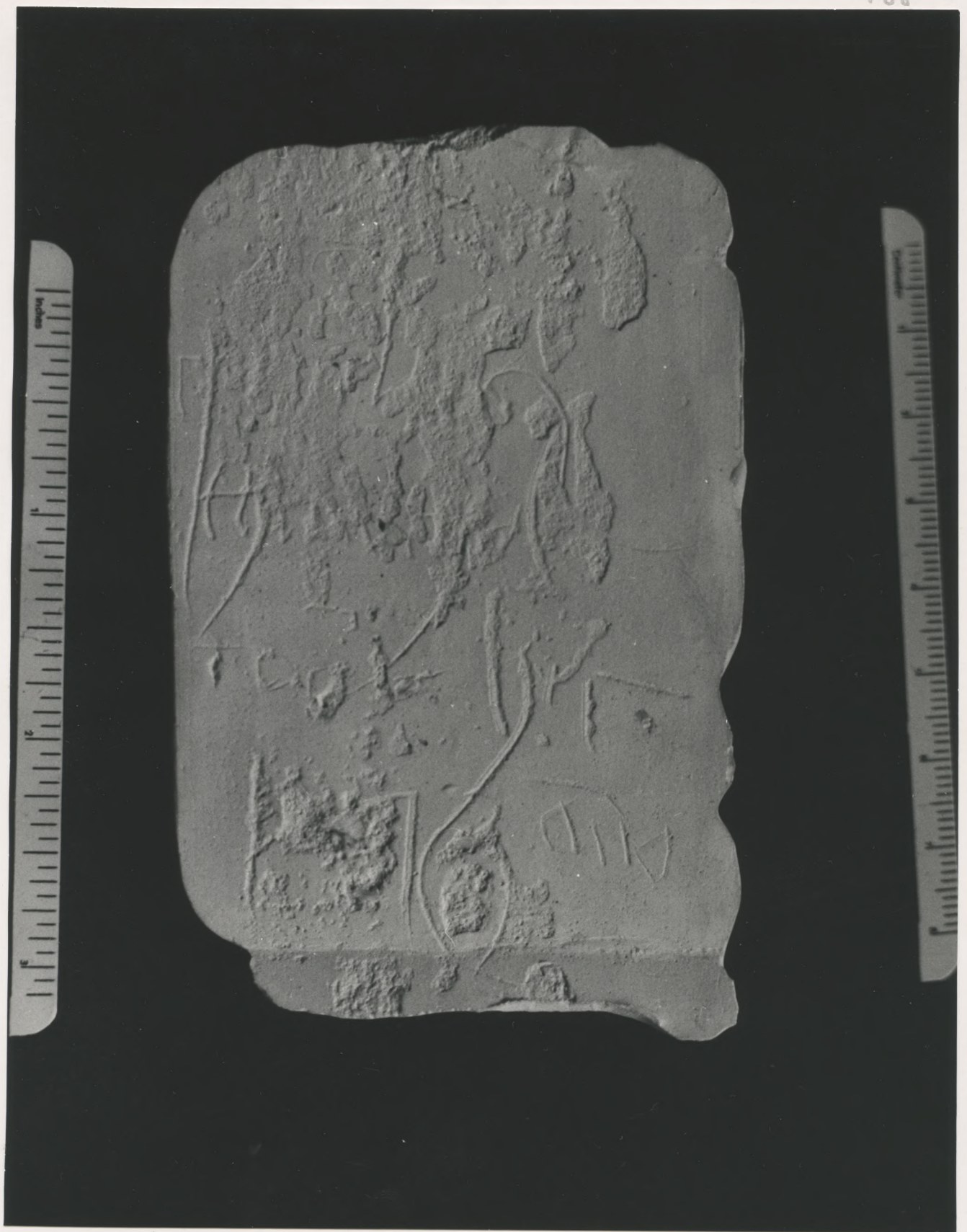
Fot. 55. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

Fot. 56. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dół lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

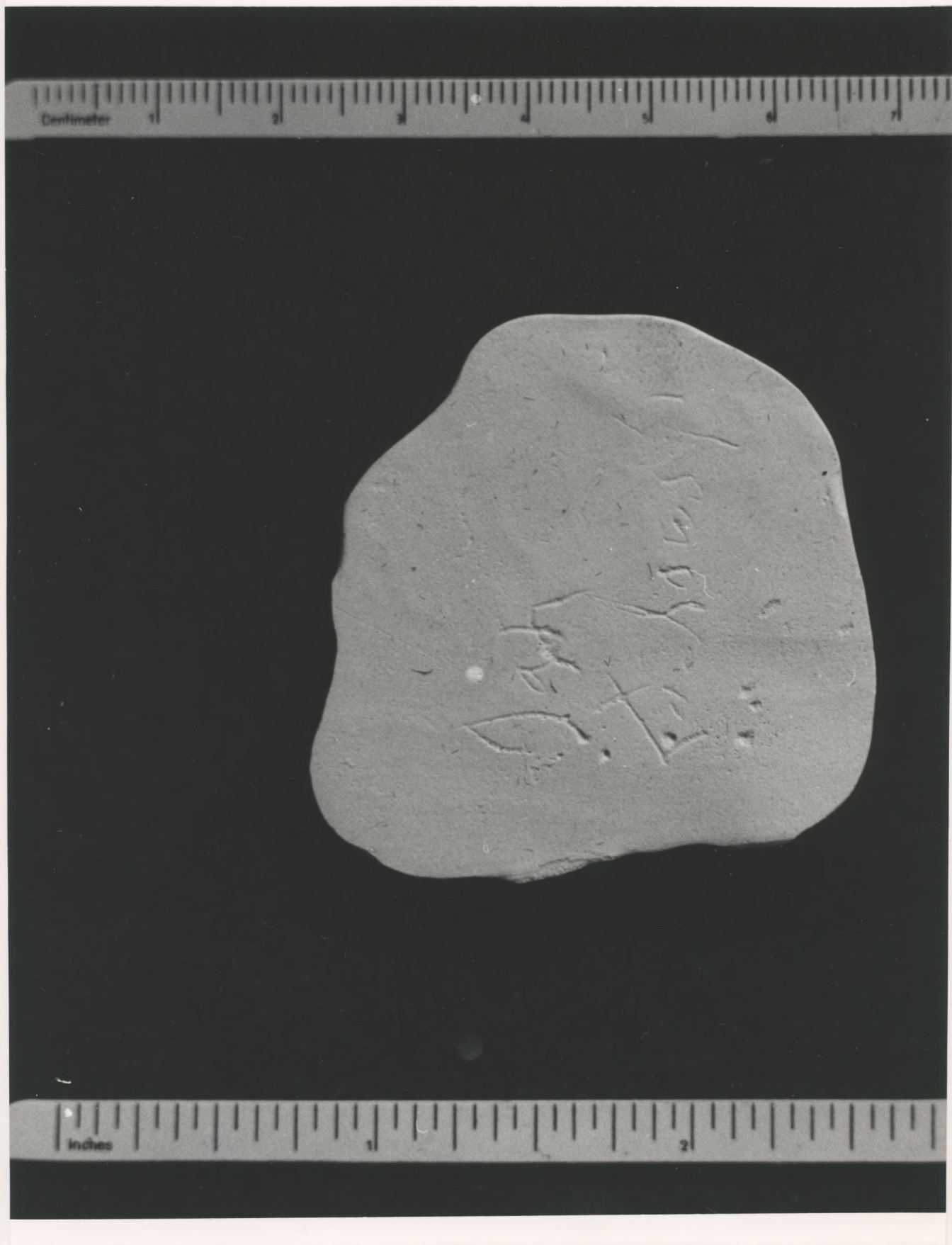
Fot. 56. Inskrypcja gotycką minuskulą z około 1400 dól lewego policzka tronu
fot. w bocznym oświetleniu

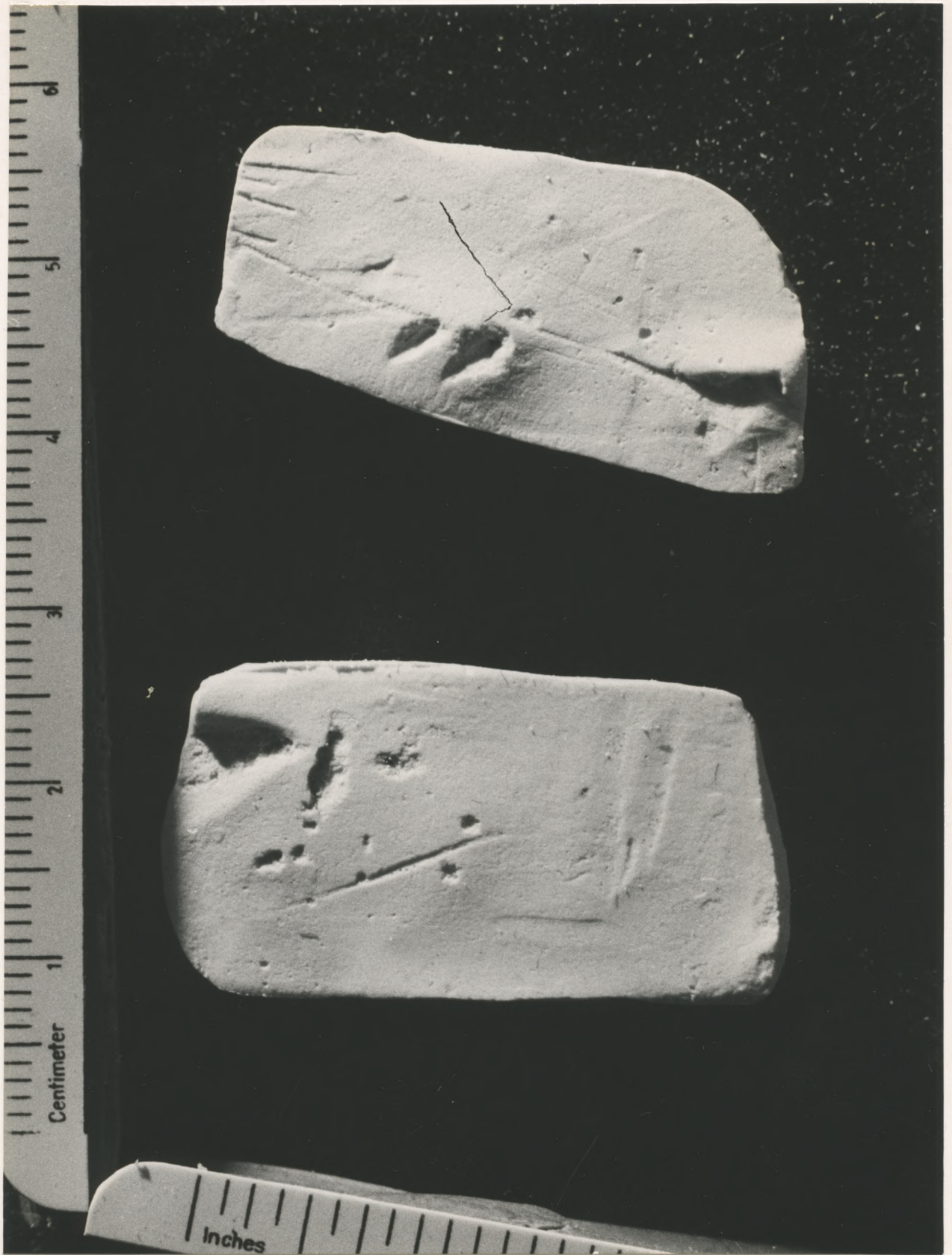
Fot. 57. Inskrypcja z gotycką inuskułą z około 1400 dól lewego policzka tronu
z odniesieniem wymiarowym

Fot. 58. Inskrypcja na prawej ręce Chrystusa - zatarta

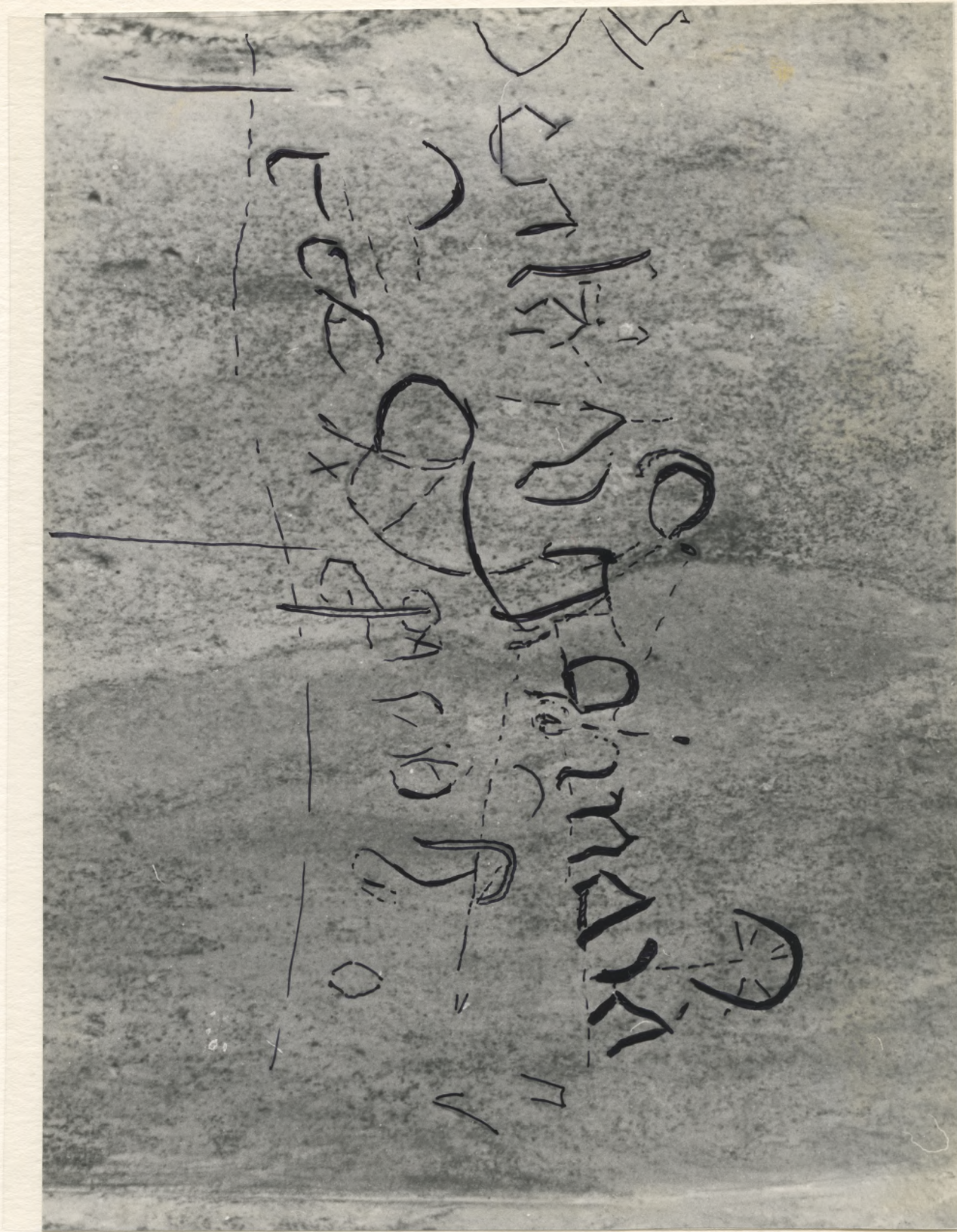
Fot. 59. Inskrypcja - podpis prawdopodobnie z końca XVIII w. *Jan Ci...owski*
- odlew

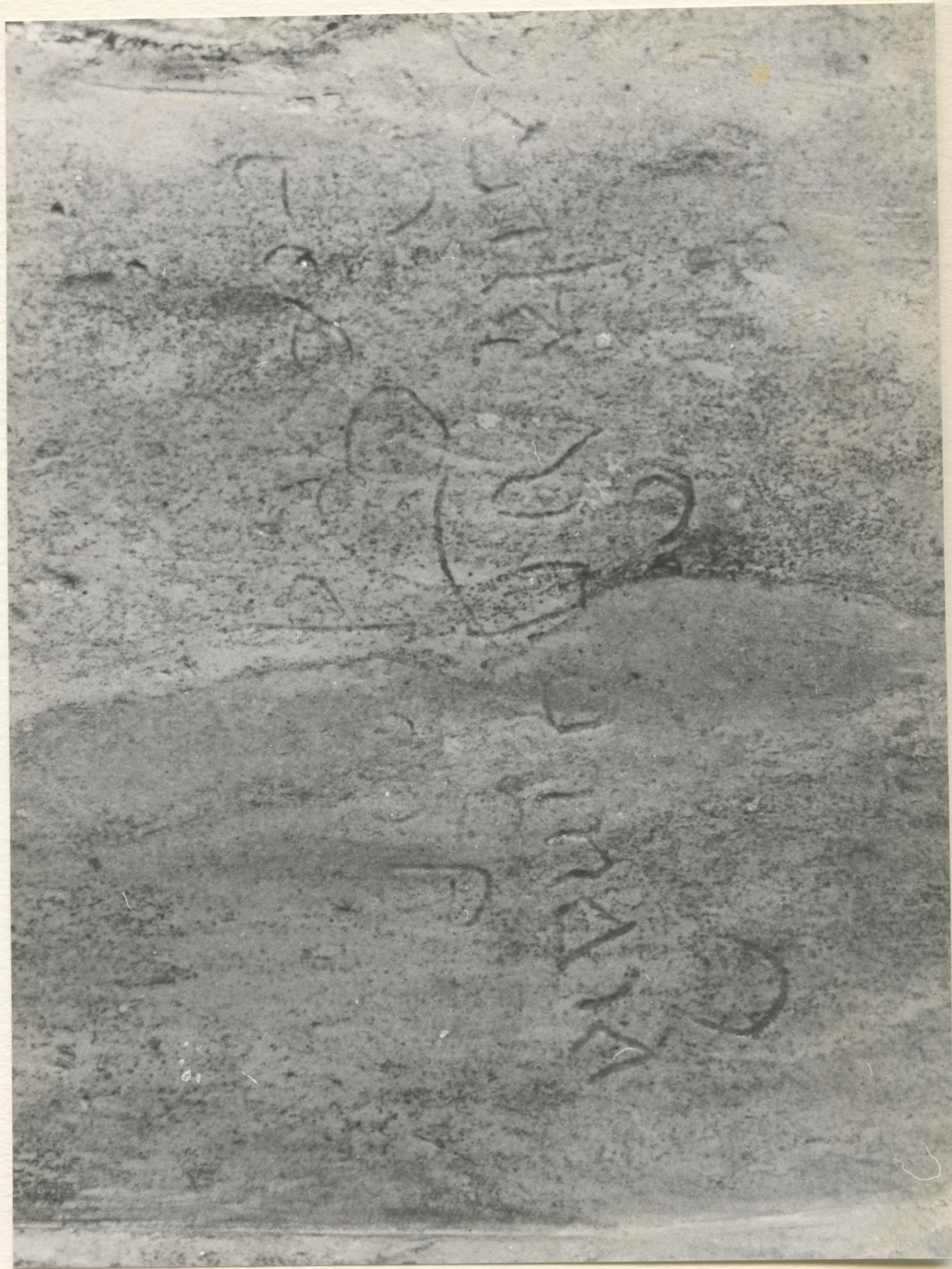
Fot. 60. Cokól - lewy róg, znaki - odlew

Fot. 61. Inskrypcja - lewy policzek tronu *Santa Virgo Maria* dolny wers słabo czytelny, minuskula prawdopodobnie 1420-1450

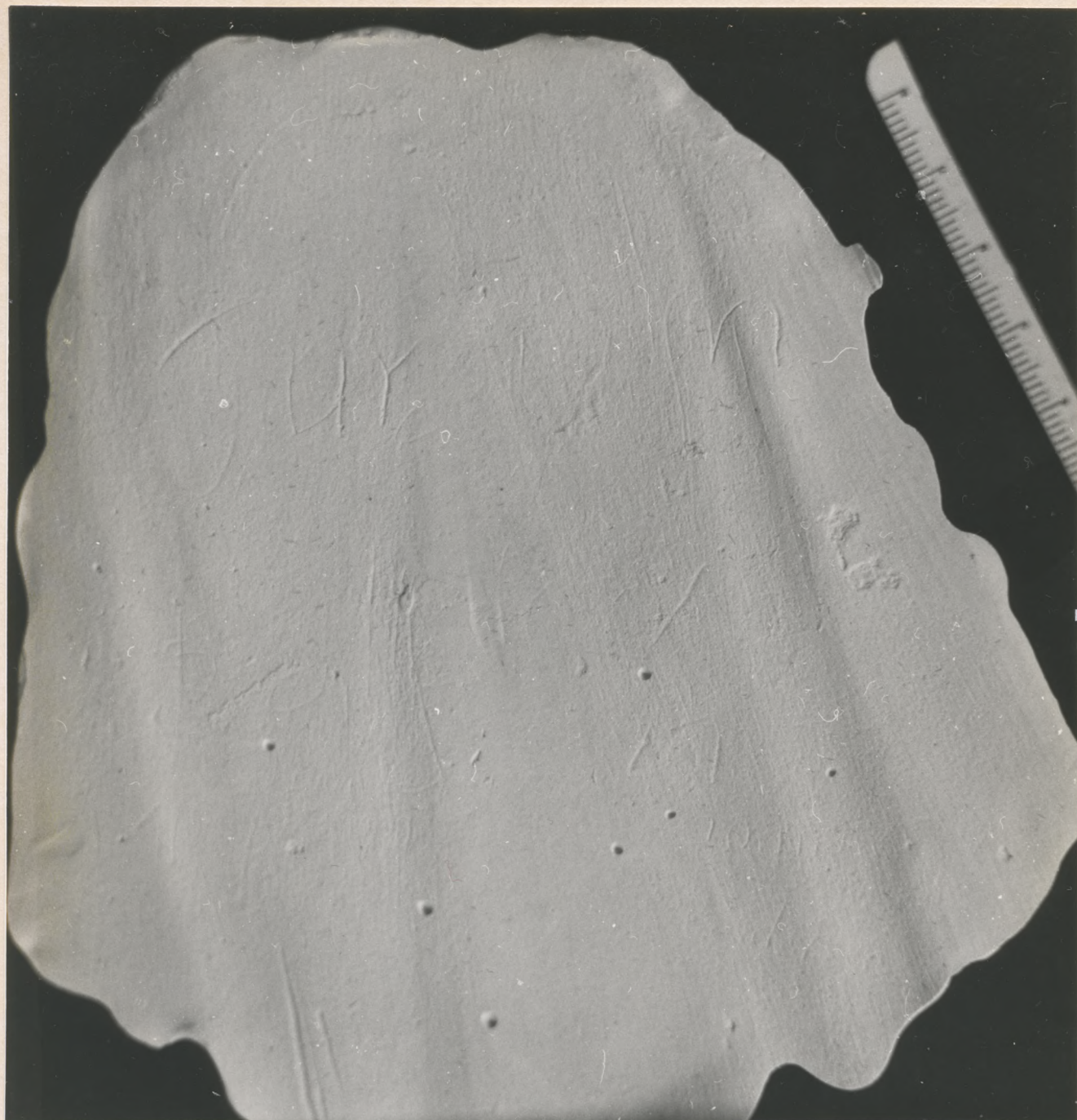
Fot. 62. Inskrypcje - lewy policzek tronu - góra
do dalszej analizy w Pradze.

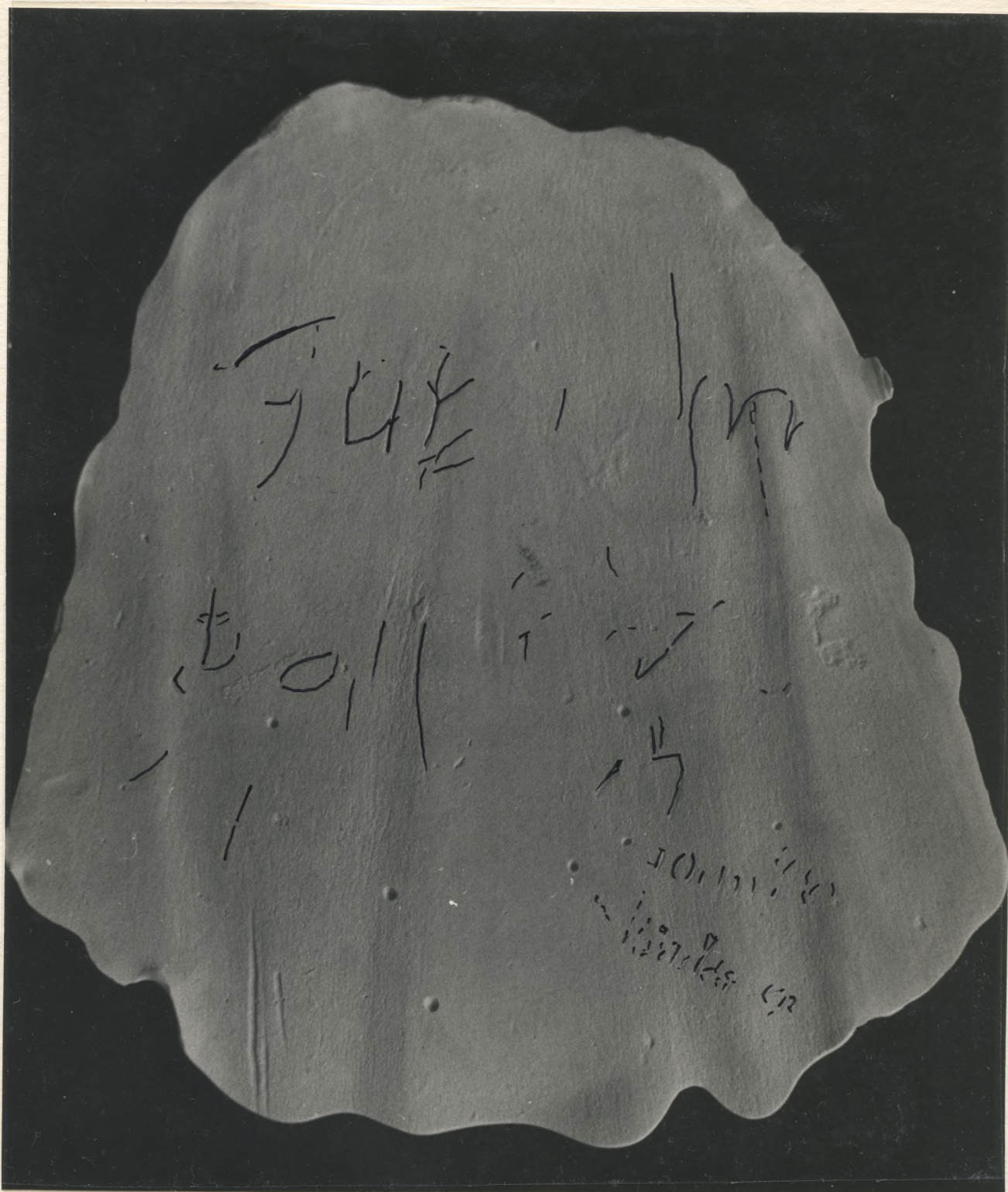
Fot. 62. Inskrypcje - lewy policzek tronu - góra
do dalszej analizy w Pradze.

Fot. 63. Znaki pod motywem fartuchowym - odlew

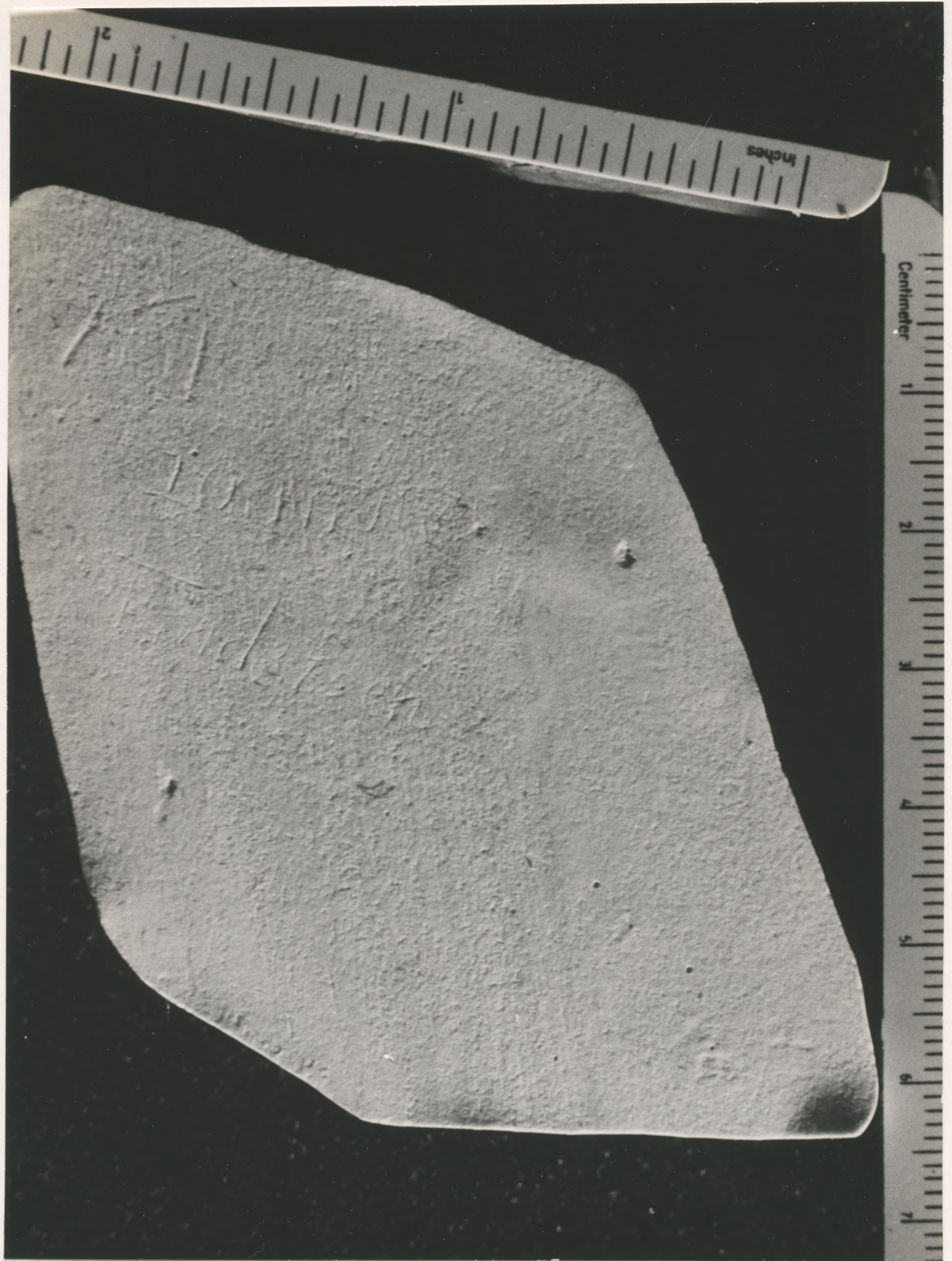
Fot. 64. Inskrypcje z fałdu prawego kolana - odlew

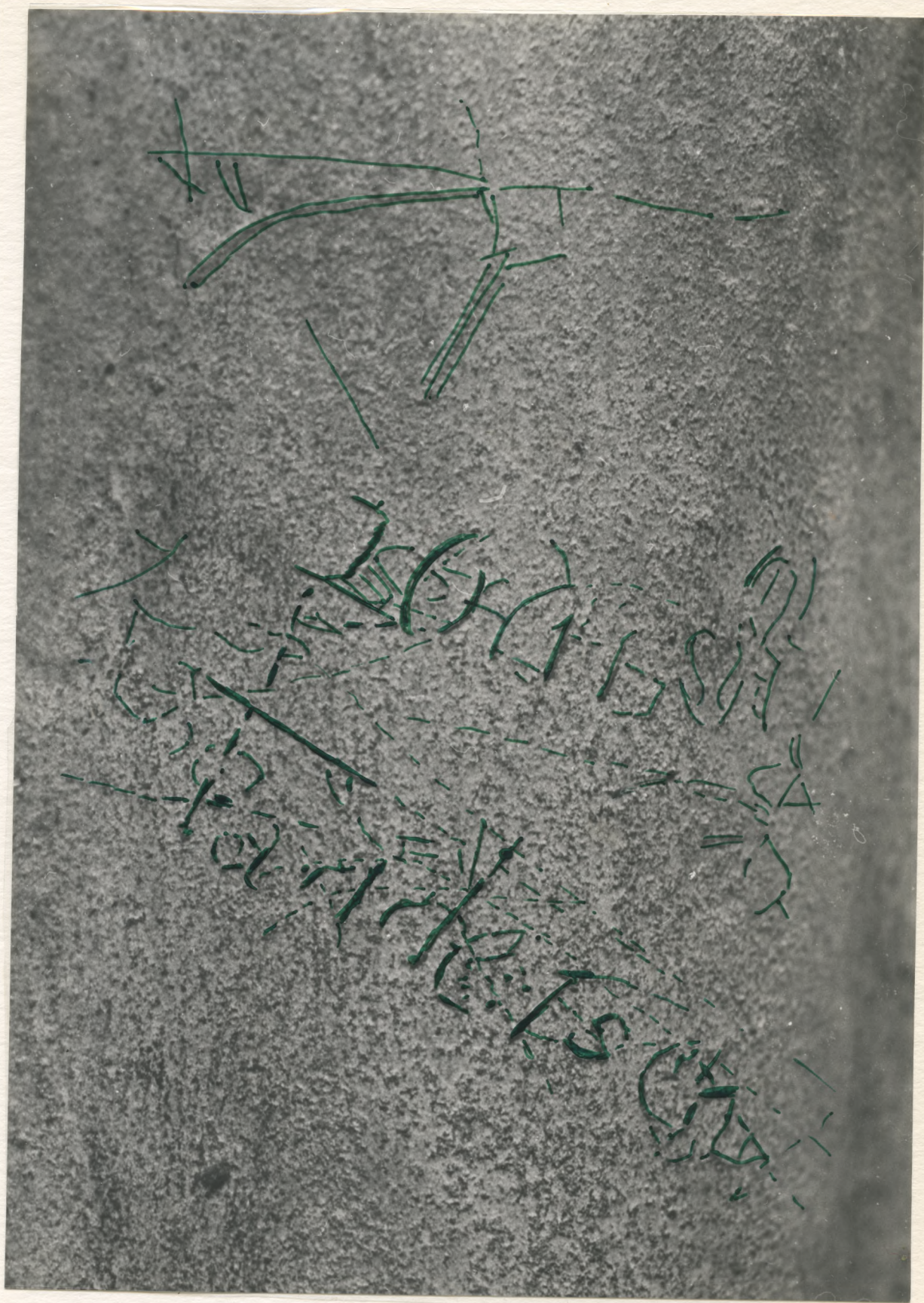
Fot. 65. Inskrypcje z prawego kolana - odlew z interpretacją odczytaną na obiekcie

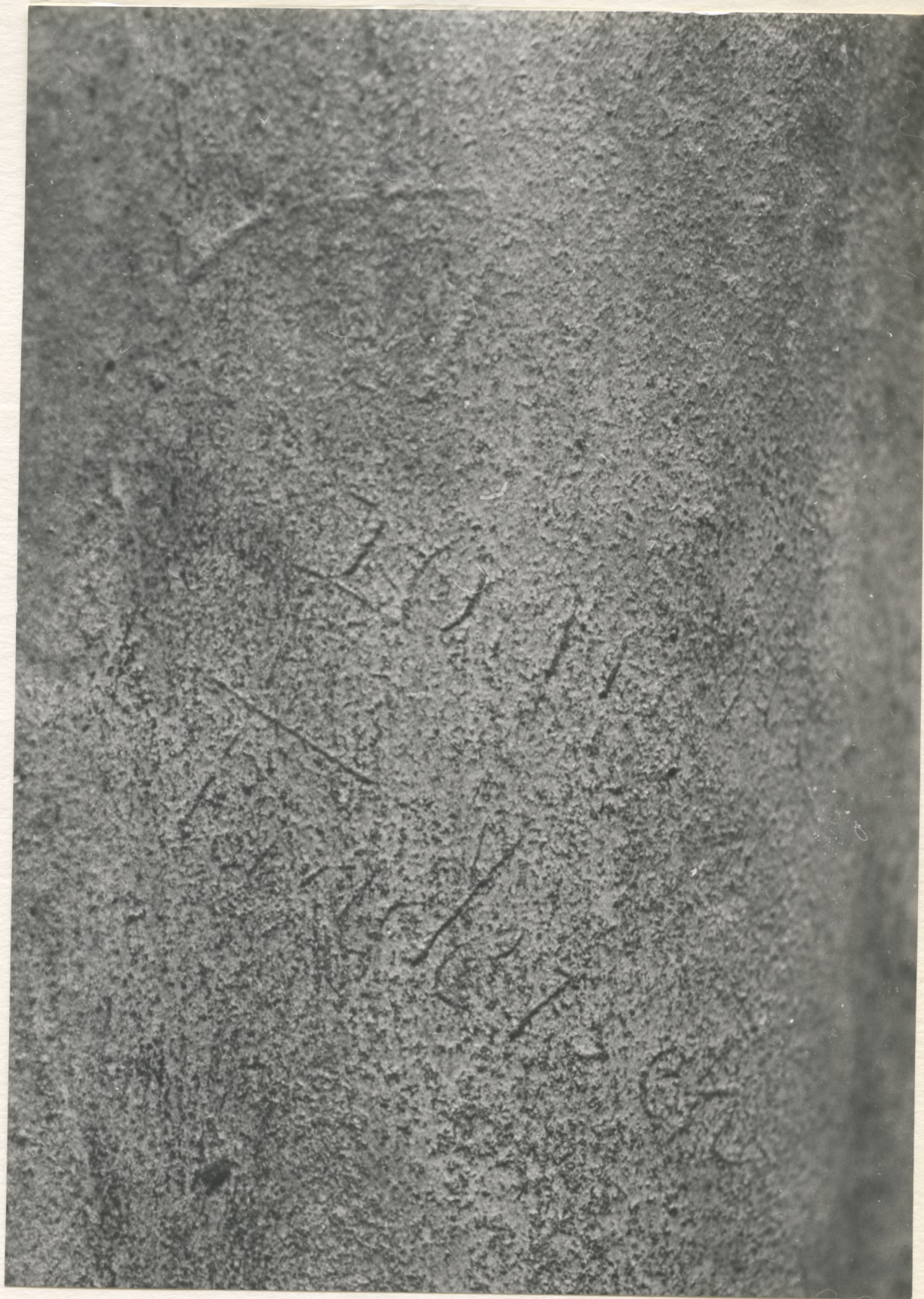
Fot. 65. Inskrypcje z prawego kolana - odlew z interpretacją odczytaną na obiekcie

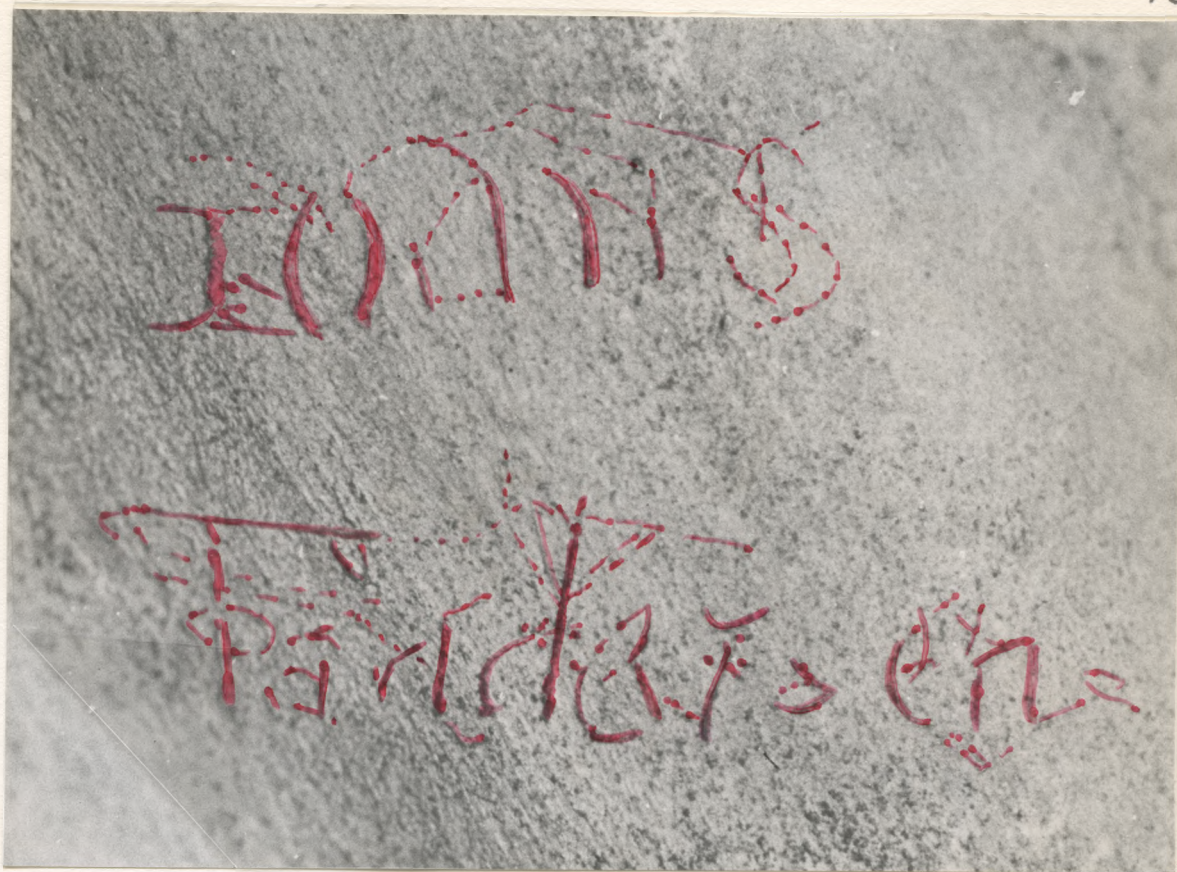
Fot. 66. Inskrypcja i rysunki z faldy płaszcza lewego kolana Marii

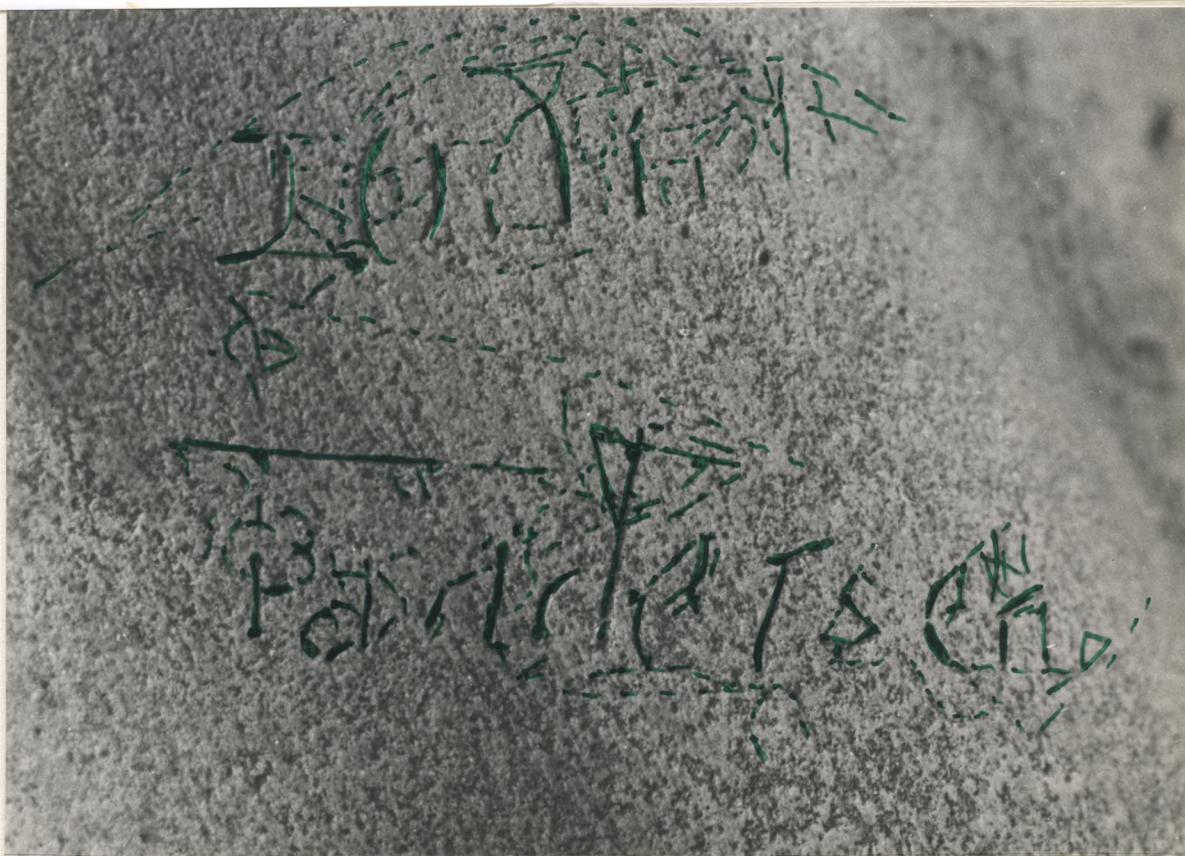
Fot. 67. Inskrypcja i rysunki z faldy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

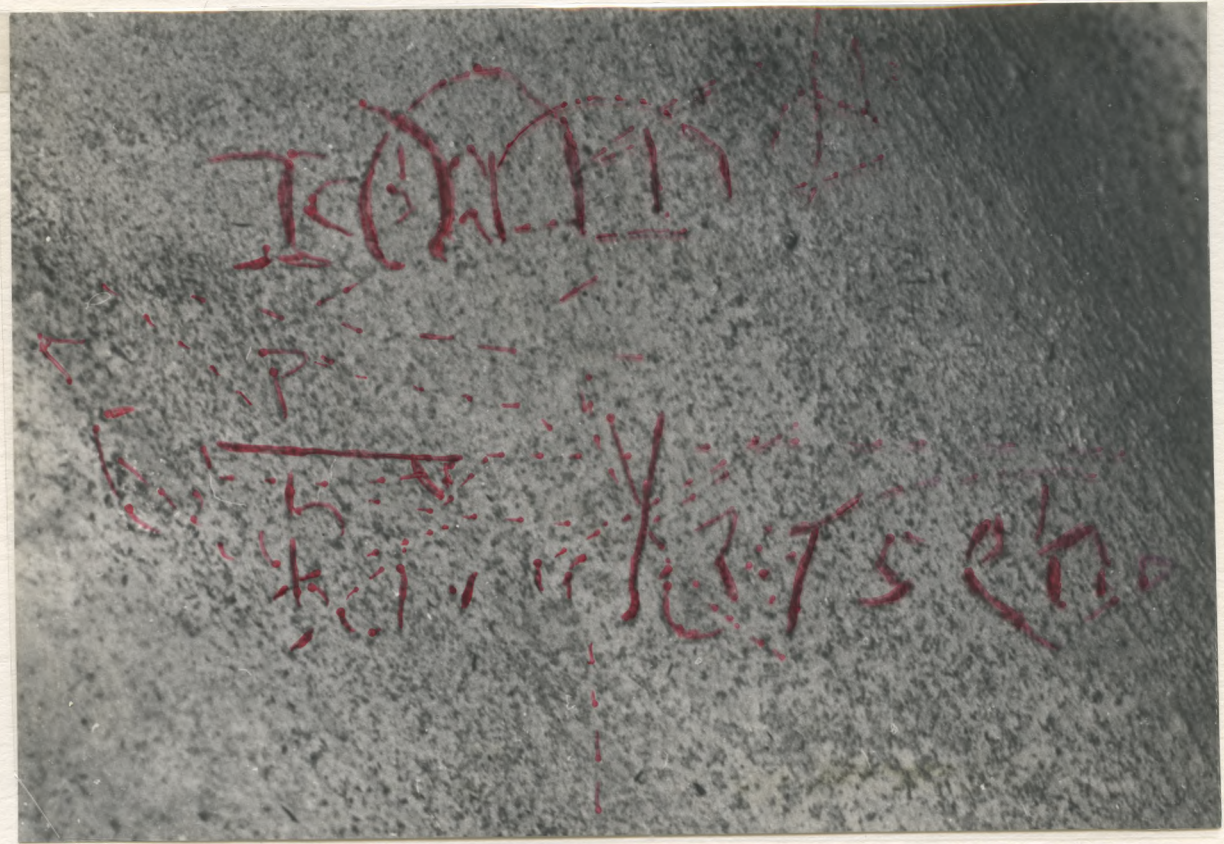
Fot. 67. Inskrypcja i rysunki z faldy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

Fot. 68. Inskrypcja i rysunki z faldy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

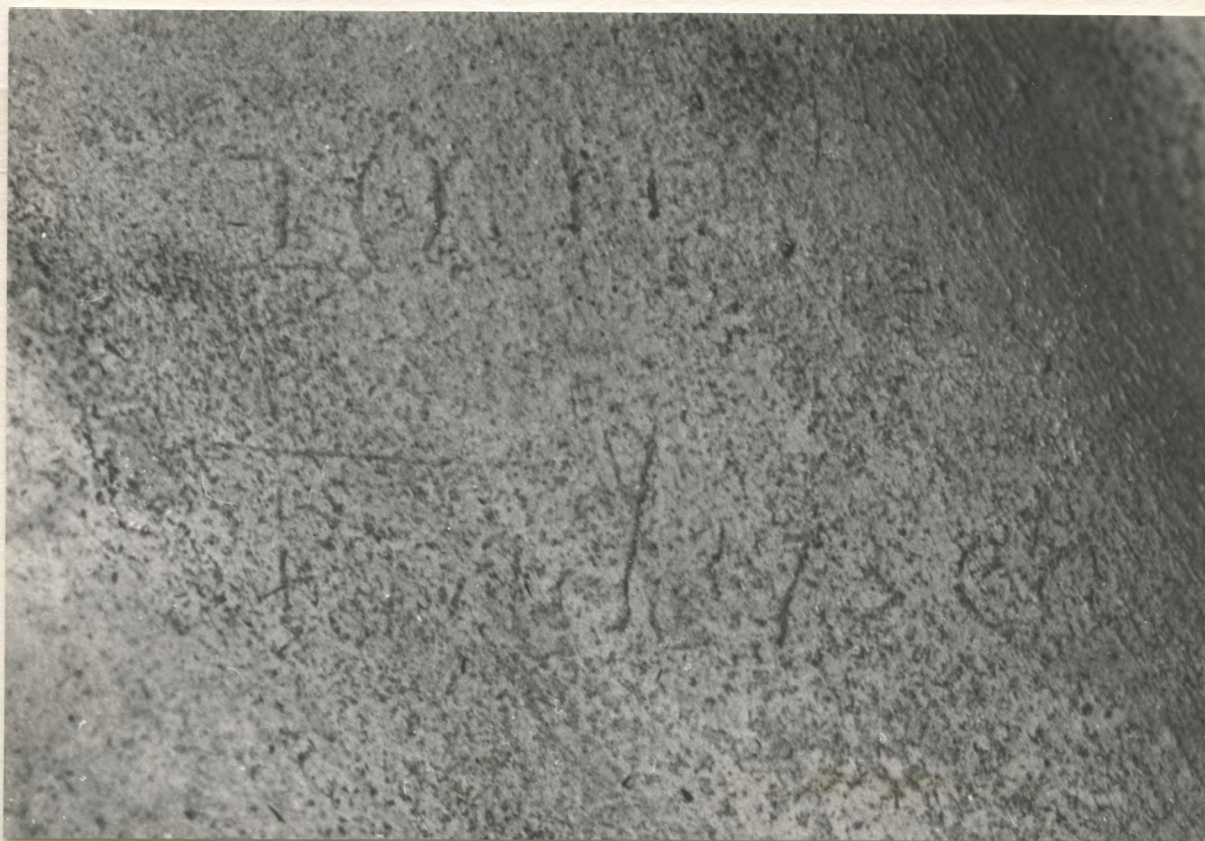

Fot. 69. Inskrypcja i rysunki z faldy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

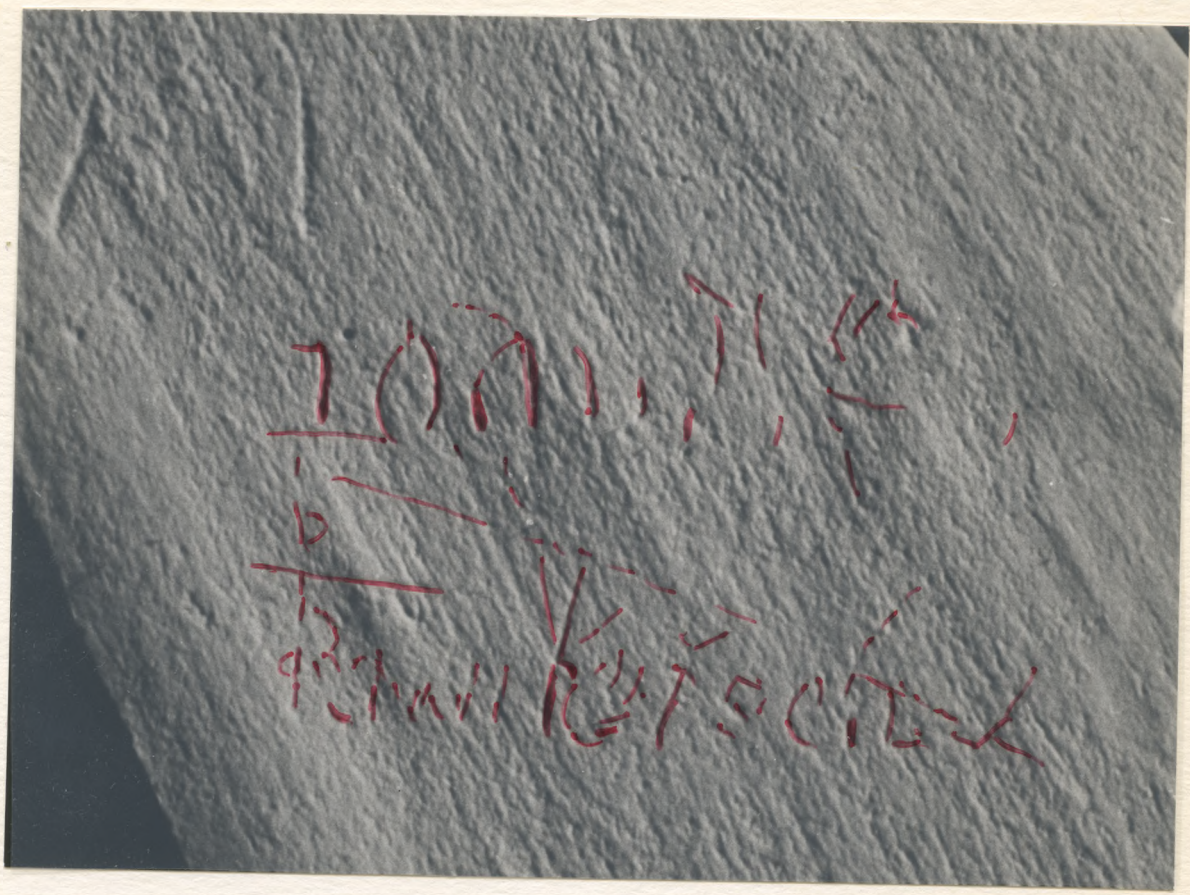
Fot. 70. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

70 klanes Salej z datą wplecioną PAV/1506/7 podług ramienia da symonli

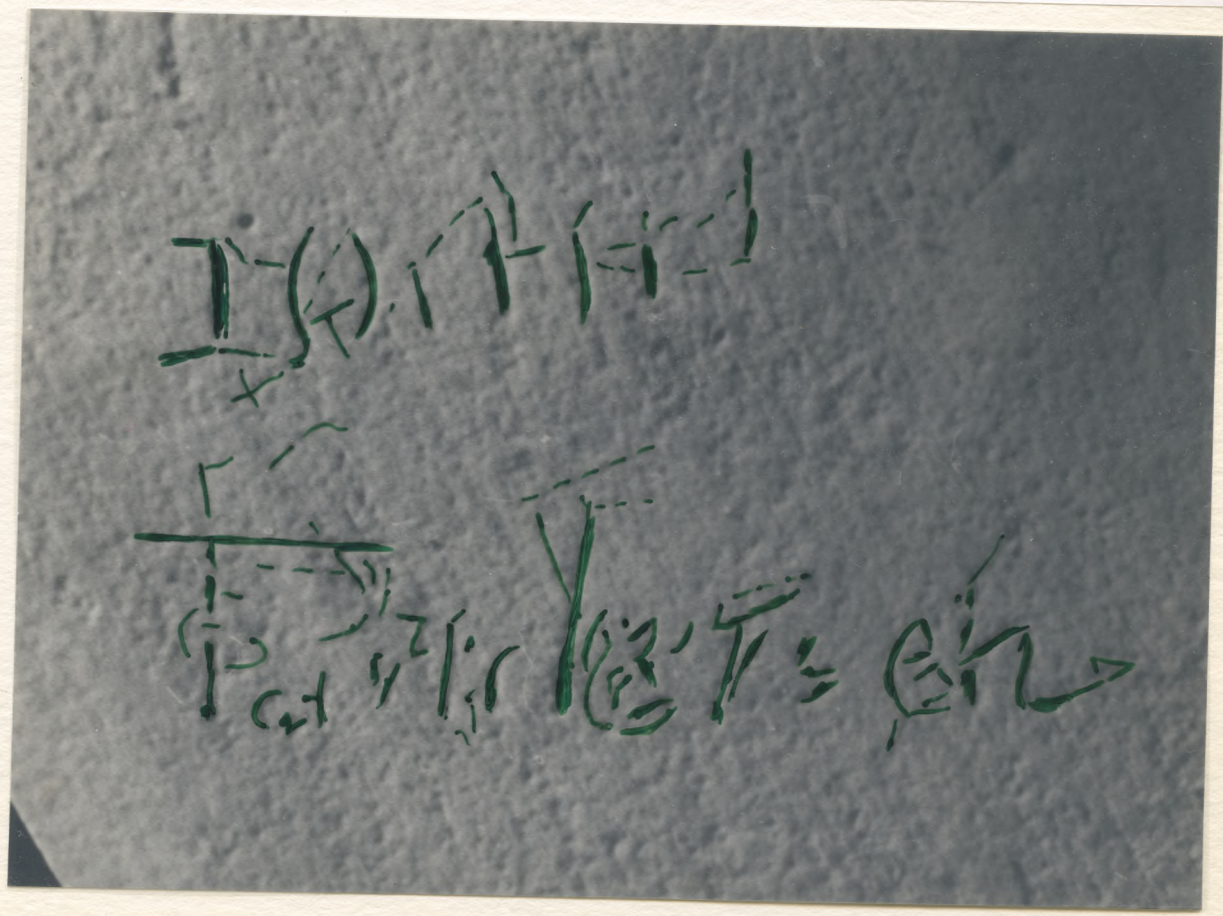

Fot. 70. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu

*70 klanes daley z datą uplecioną Pawle 506 / 7 mawieran
da smonka*

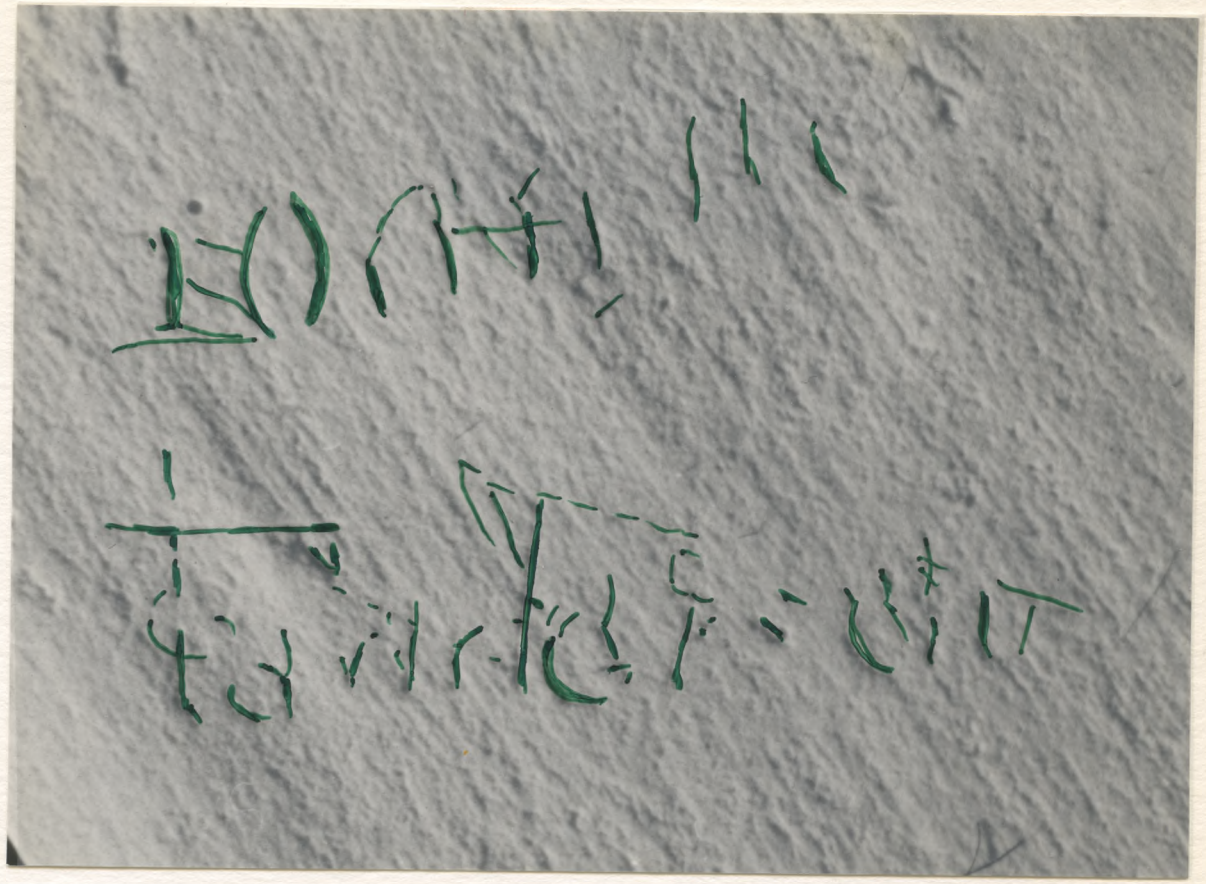

Fot. 71. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu - odlew

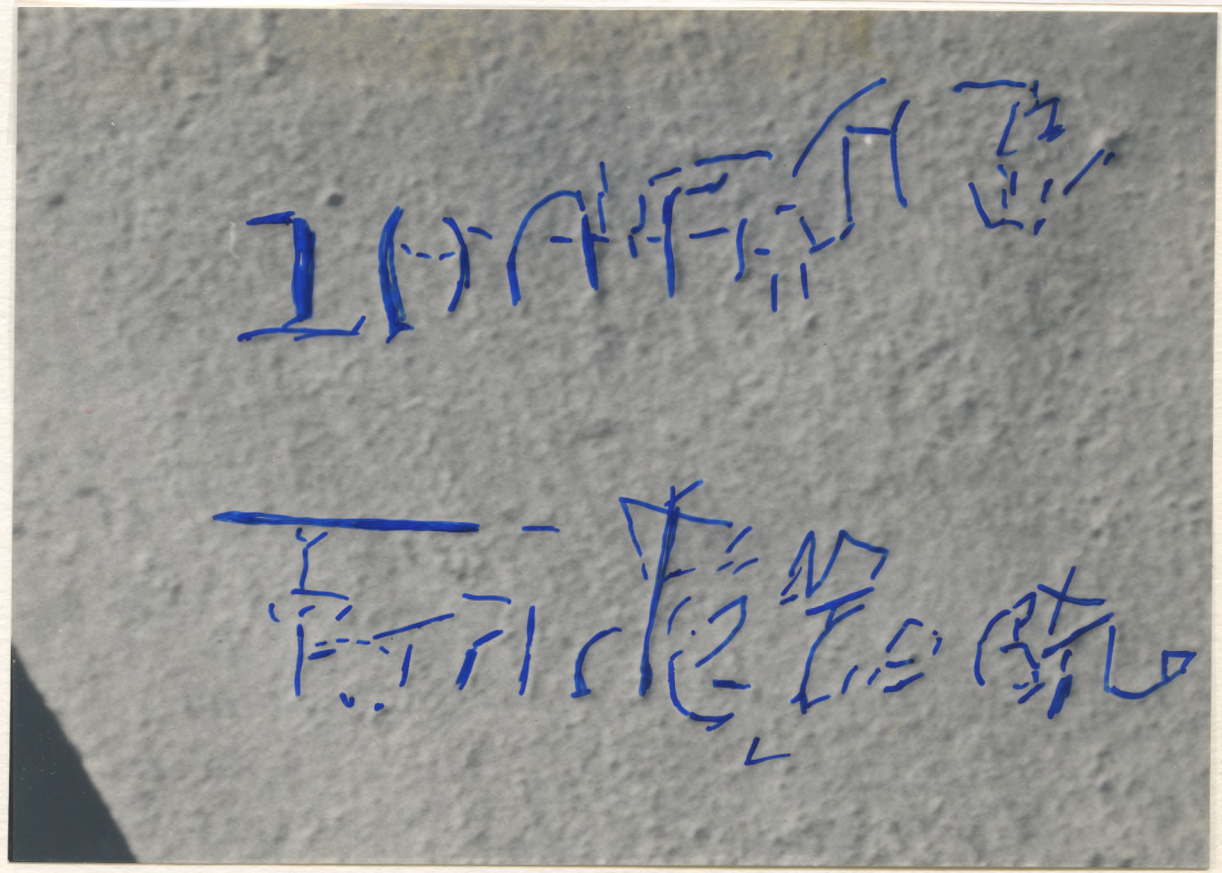

Fot. 72. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu - odlew

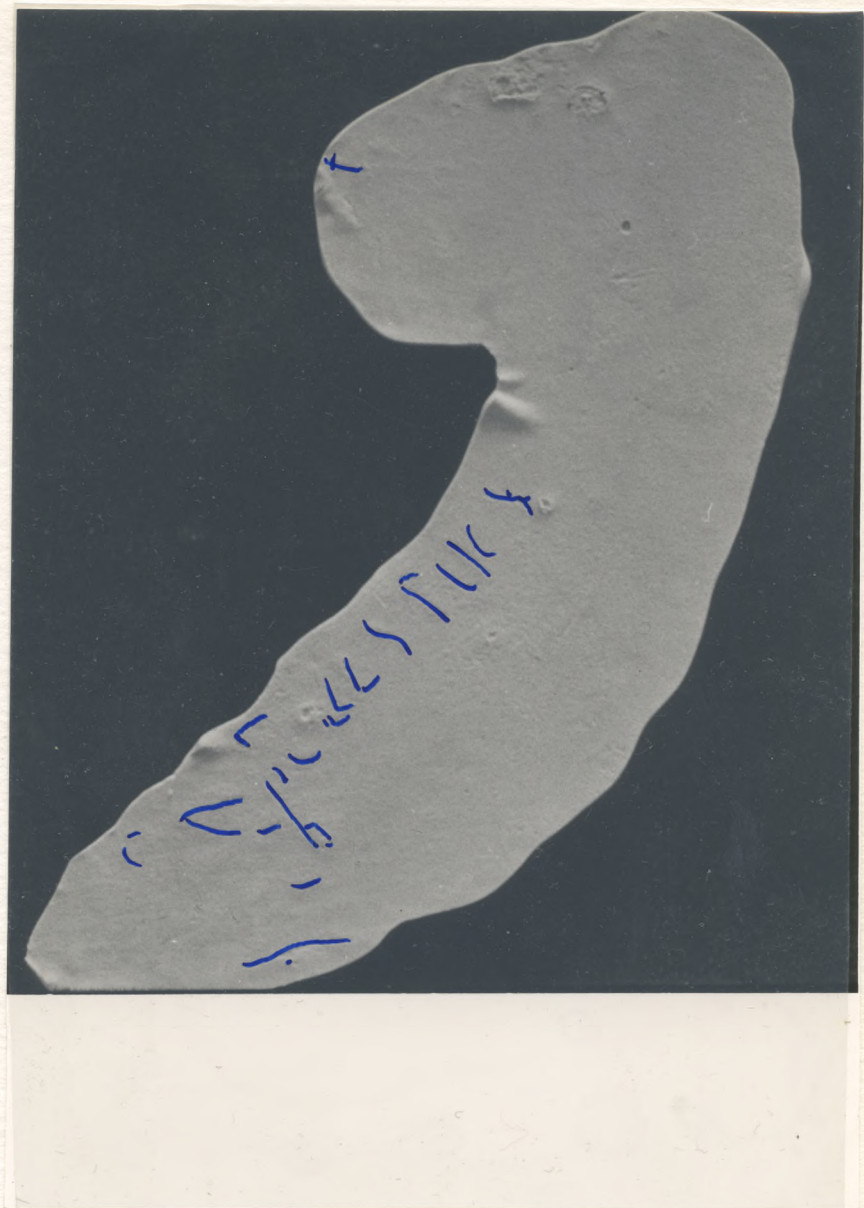
z napisem zawiązanym do gmerku

Fot. 73. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu - odlew

Fot. 74. Inskrypcja i rysunki z fałdy płaszcza lewego kolana Marii w powiększeniu i w bocznym oświetleniu - odlew

Fot. 75. Inskrypcja z fartuchowego motywu fałdy - odlew z interpretacją

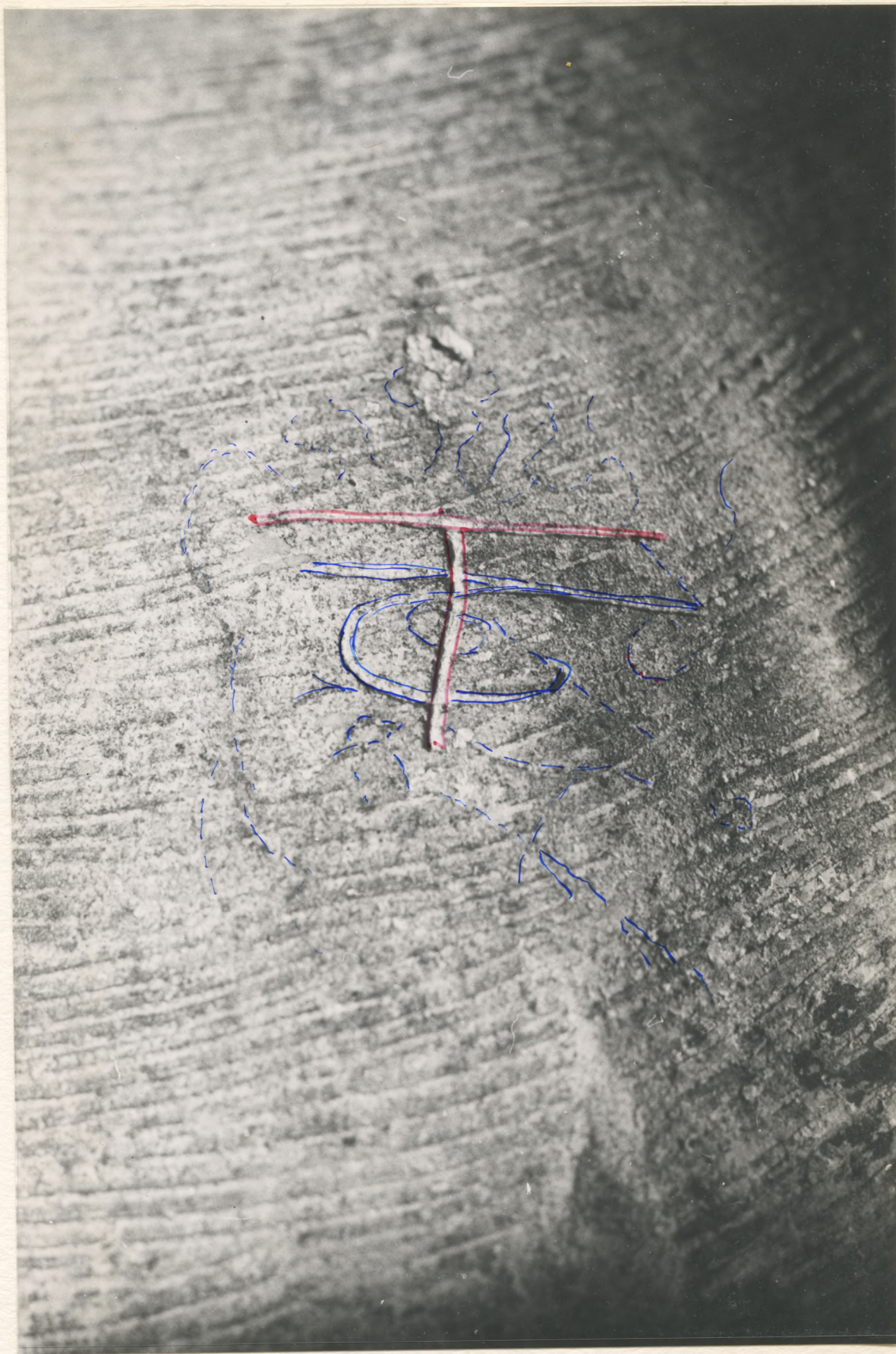
Fot. 75. Inskrypcja z fartuchowego motywu fałdy - odlew z interpretacją

Fot. 76. Głowa Marii - tył - znak kamieniarski gmerk autora rzeźby - odlew
Też narzędzie do prowadzenia pianny płaszczyzny zymara

Fot. 77. Głowa Marii - tył - znak kamieniarski gmerk autora rzeźby

Fot. 78. Głowa Marii - tył - znak kamieniarski gmerk autora rzeźby z interpretacją

Fot. 78. Głowa Marii - tył - znak kamieniarski gmerk autora rzeźby z interpretacją

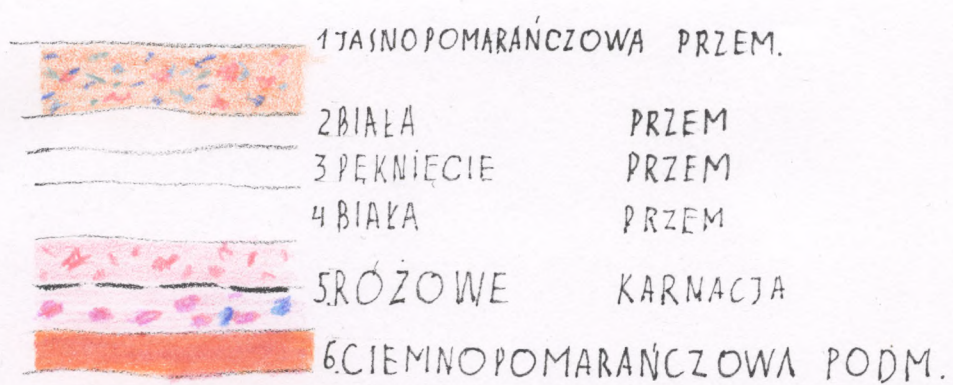
Fot. 79. Maria - twarz - zdjęcie w UV - wyraźne pozostałości polichromii i przemalowań

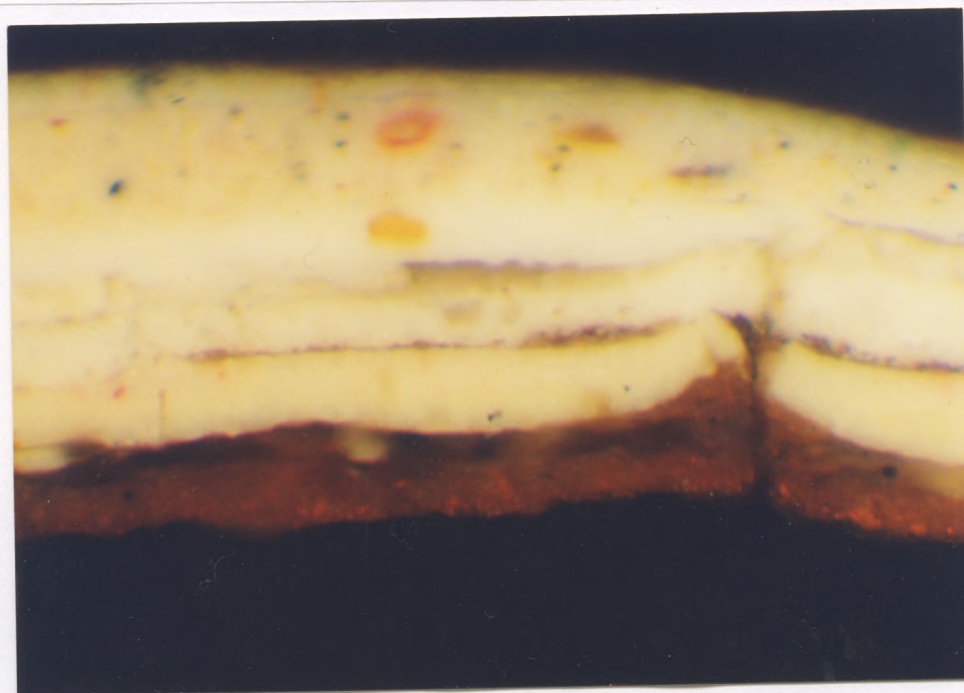
Fot. 80. Tron - ślady pionowych linii pomocniczych rzeźbiącego

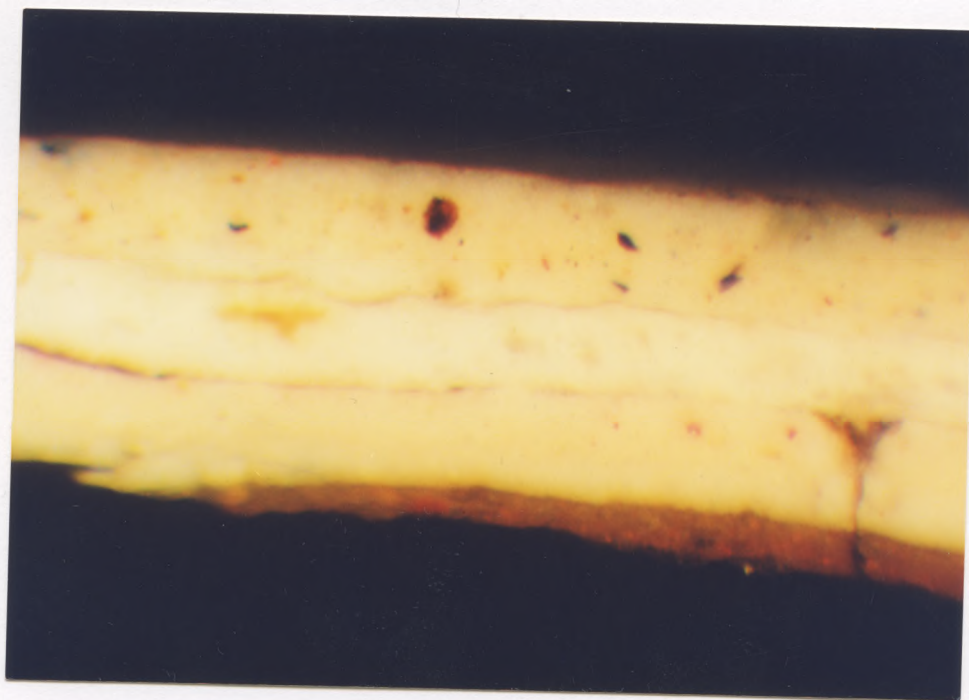
il. 1 Piętna Pieta - próbka - z szyi Marii. Naszlif.

il. 2 Piętna Pieta - próbka - z szyi Marii. Układ warstw.

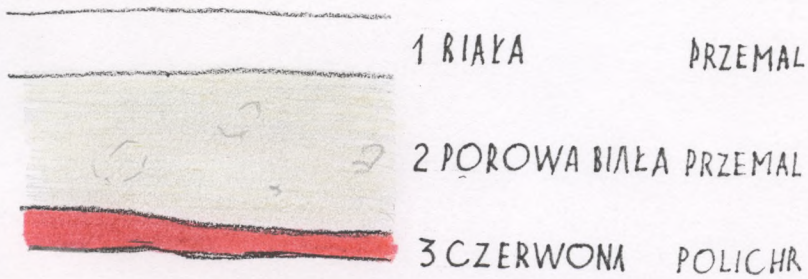
il. 3 Piętna Pieta - próbka - z szyi Marii. Zbliżenie.

il. 5 Piękna Pieta - próbka - z ręki Marii. Naszlif - zbliżenie

il. 4 Piękna Pieta - próbka - z ręki Marii. Naszlif.

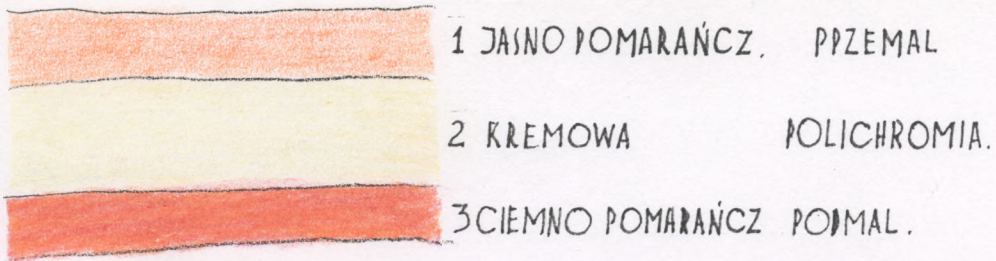
il. 6 Piękna Pieta - próbka - z tła maswerku, prawego policzka tronu.
Układ warstw.

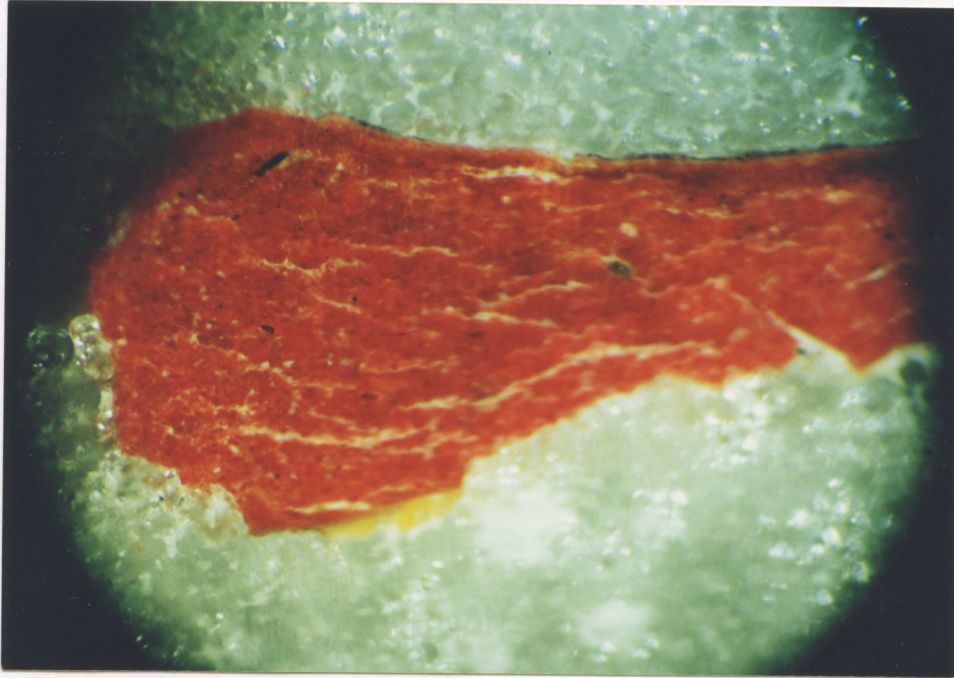
il. 7 Piękna Pieta - próbka - z włosów Chrystusa. Naszlif.

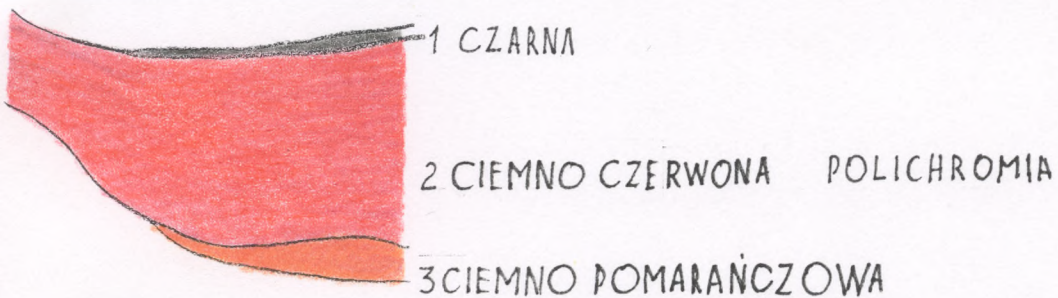
il. 8 Piękna Pieta - próbka - z włosów Chrystusa. Układ warstw.

il. 9 Piękna Pieta - próbka - z nogi Chrystusa. Układ warstw.

il. 10 Piękna Pieta - próbka - z ząbkowanego obrębka perizonium pod prawym łokciem Chrystusa. Naszlif.

il. 11 Piękna Pieta - próbka - z ząbkowanego obrębka perizonium pod prawym łokciem Chrystusa. Układ warstw.

il.12 Pięka Pieta - próbka - z wici korony cierniowej. Naszlif.

il.12 Pięka Pieta - próbka - z wici korony cierniowej. Naszlif.

1 BRUNATNA

PRZEMAL

2 BIAŁE
3

PRZMAL?

4 ZIELONA LASERUNKOWA

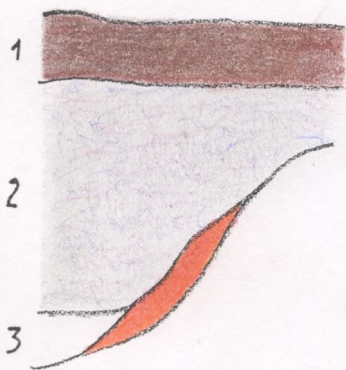
POLICHRO.

5 ZIELONA

6 POMA. RÓZOWA

PODMAL.

il.13 Pięka Pieta - próbka - z wici korony cierniowej. Układ warstw.

1

1 BRUNATNA

PRZEMAL

2 SZARA

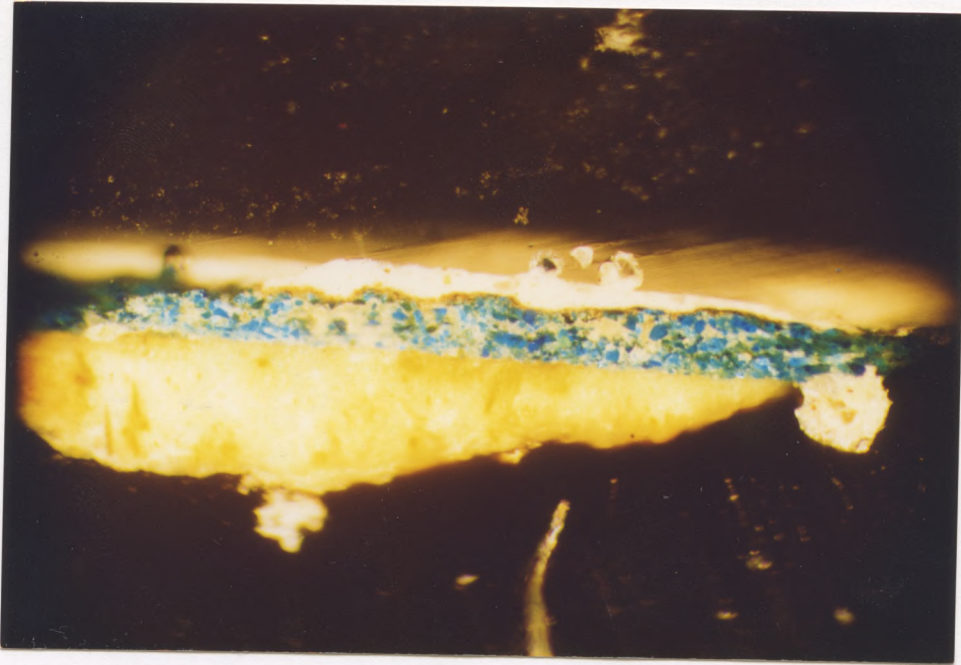
2

3 BIAŁA

3

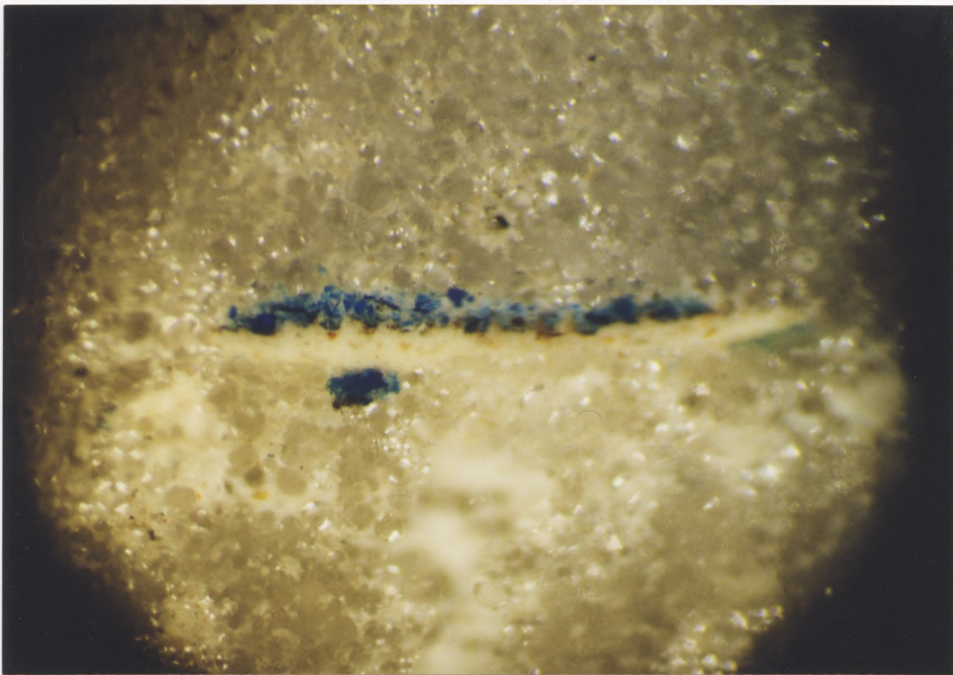
4 CIEMNO-POMA. PODMAL

il.14 Pięka Pieta - próbka - z przewiązki korony cierniowej. Układ warstw.

il.15 Piękna Pieta - próbka - z podszewki płaszczka pod prawym kolaniem

Marii. Naszlif.

il.16 Piękna Pieta - próbka - z podszewki płaszczka, prawego wywiniętego rę-

kawa. Naszlif.

1 BŁĘKITNO NIEBIESKA

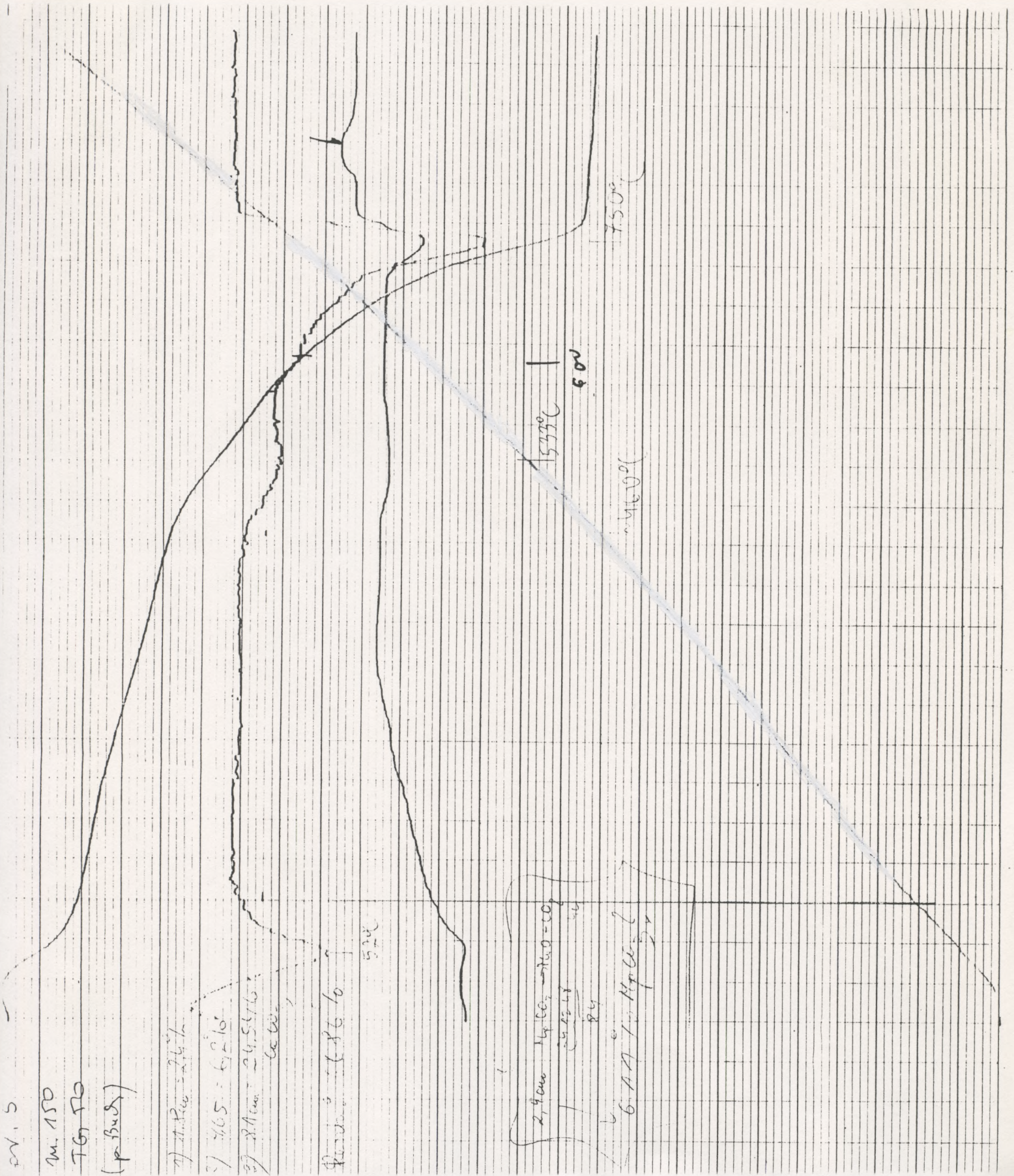
2 BIAŁA

il. 17 Pięć Pieta - próbka - z podszewki płaszcza pod prawym kolaniem

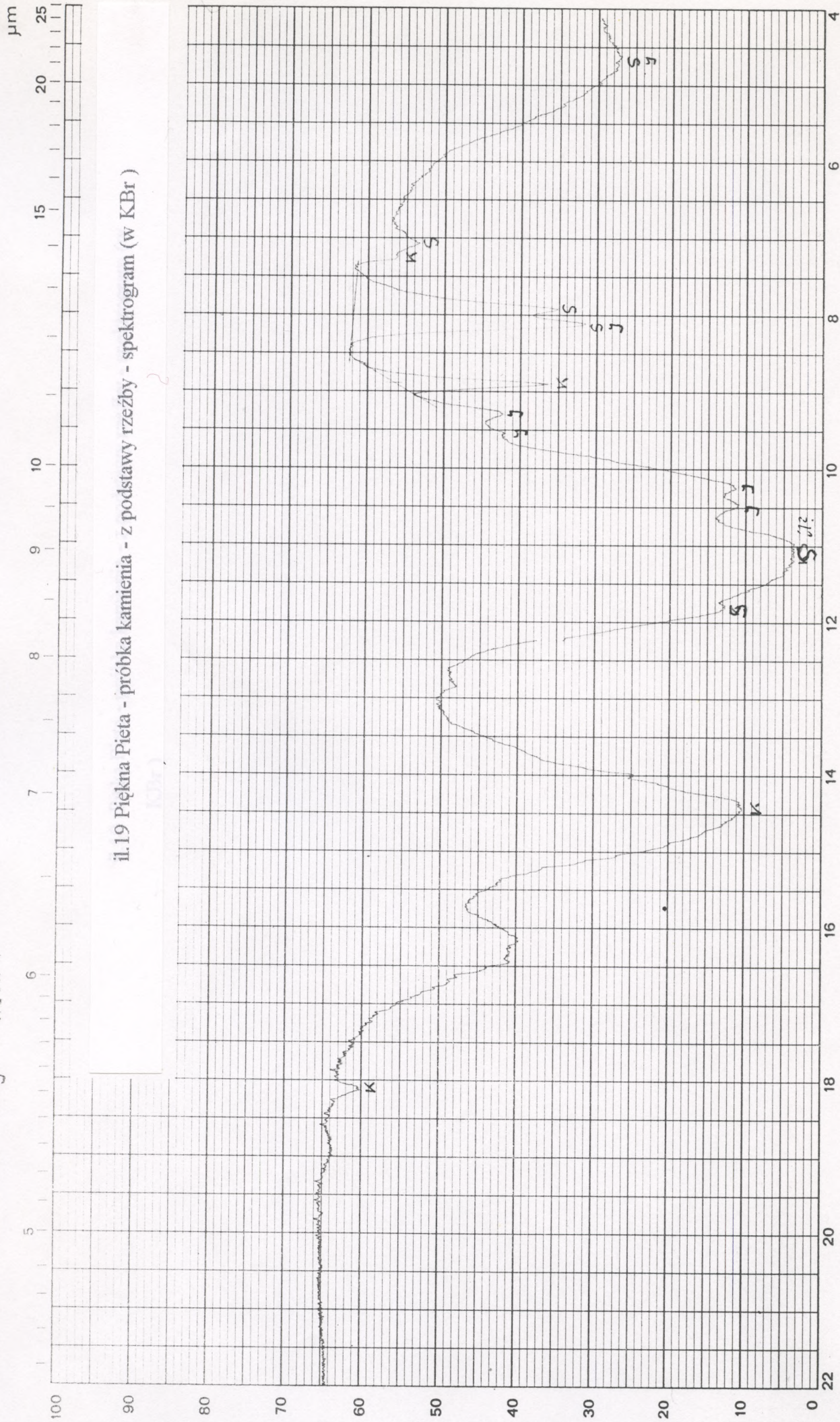
il. Układ warstw

Marii. Układ warstw.

il. 18 Piękna Pieta - próbka kamienia - z podstawy rzeźby. Derywatogram
(krzywe DTG, DTA, GTA)

K - Kalcium
S - Kalcium
J - Kalium

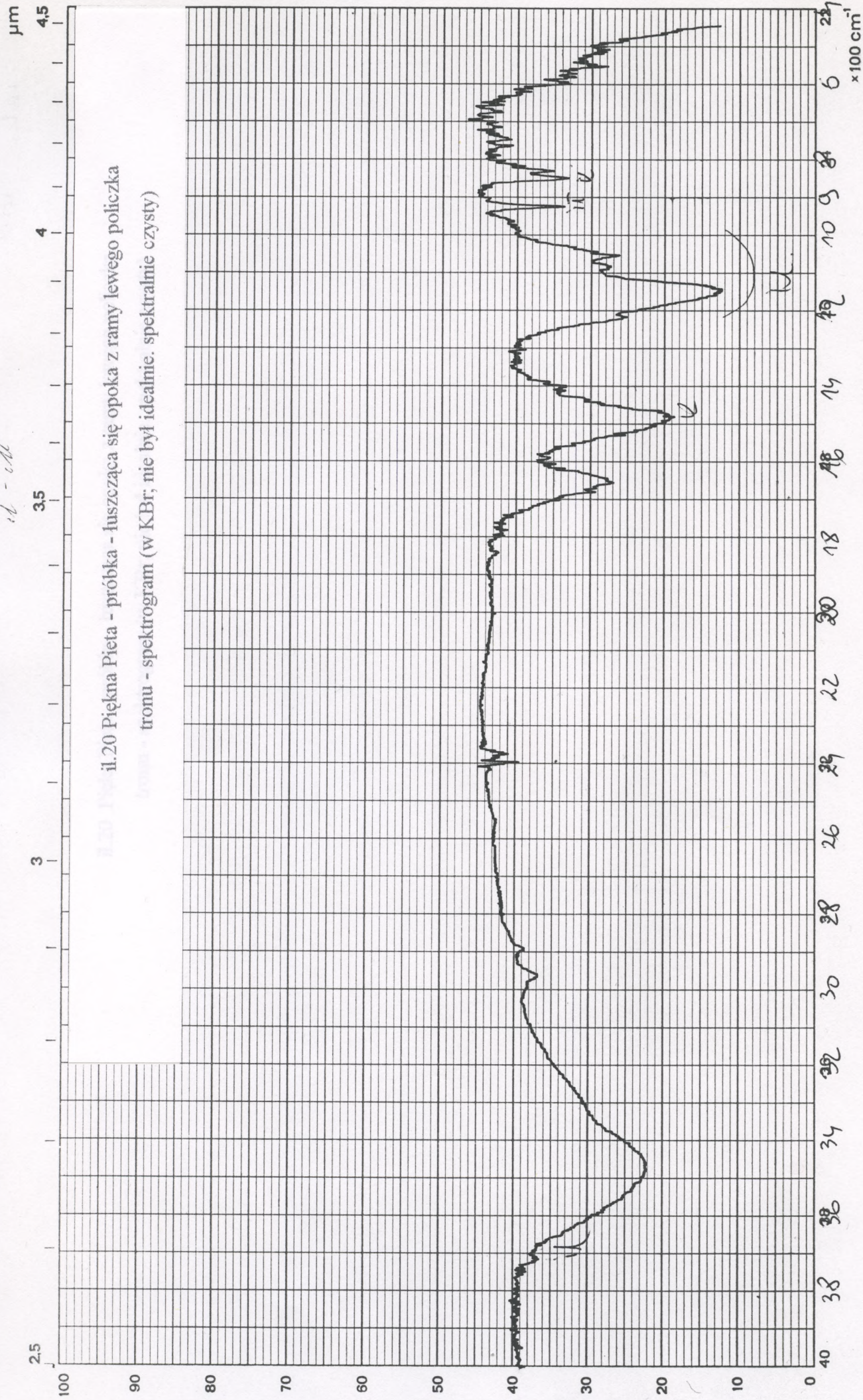

il.19 Piętna Pieta - próbka kamienia - z podstawy rzeźby - spektrogram (w KBr)

nr 5

x 100 cm⁻¹

Probe **AV 5** Konzentration **2mg: 250mg 4B** Maßstab **15mm/100cm⁻¹** Verstärkung **1**
 Nr. Schichtdicke Spalt **3** Zeitkonstante **3**
 Datum.Name **14.VI.88** Registrierzeit **11min** Verzögerer **1**

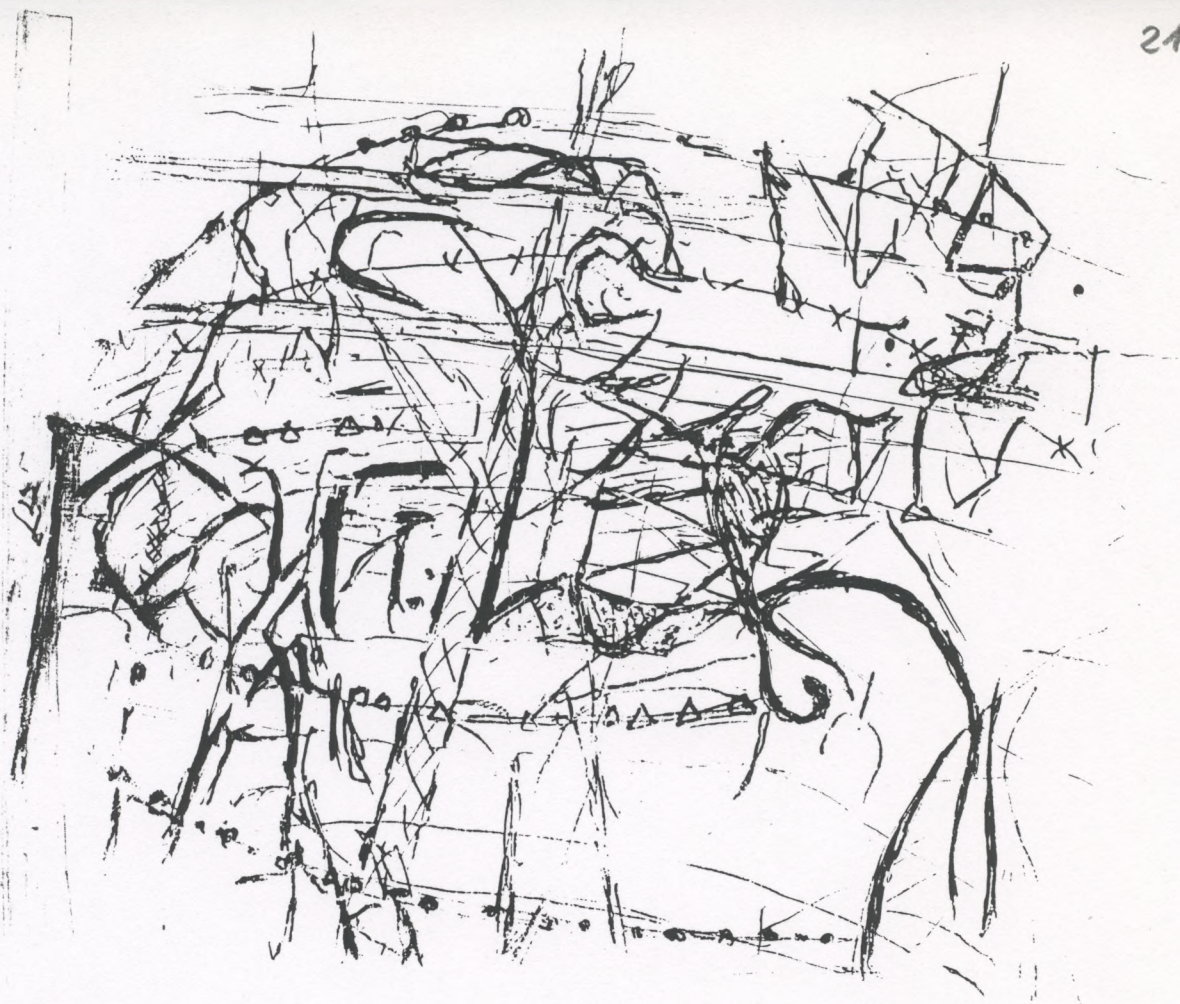

il.20 Pieta - próbka - luszcząca się opoka z ramy lewego policzka
 tronu - spektrogram (w KBr; nie był idealnie. spektralnie czysty)

Probe mit/ohne AVR
 Nr. Verstärkung
 Datum,Name Zeitkonstante
 Konzentration 2mg / 210mg KBr Maßstab 400 - 4000 cm⁻¹
 Schichtdicke Spalt
 Vergleichsprobe Registrierzeit
 Verzögerer

il.21 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

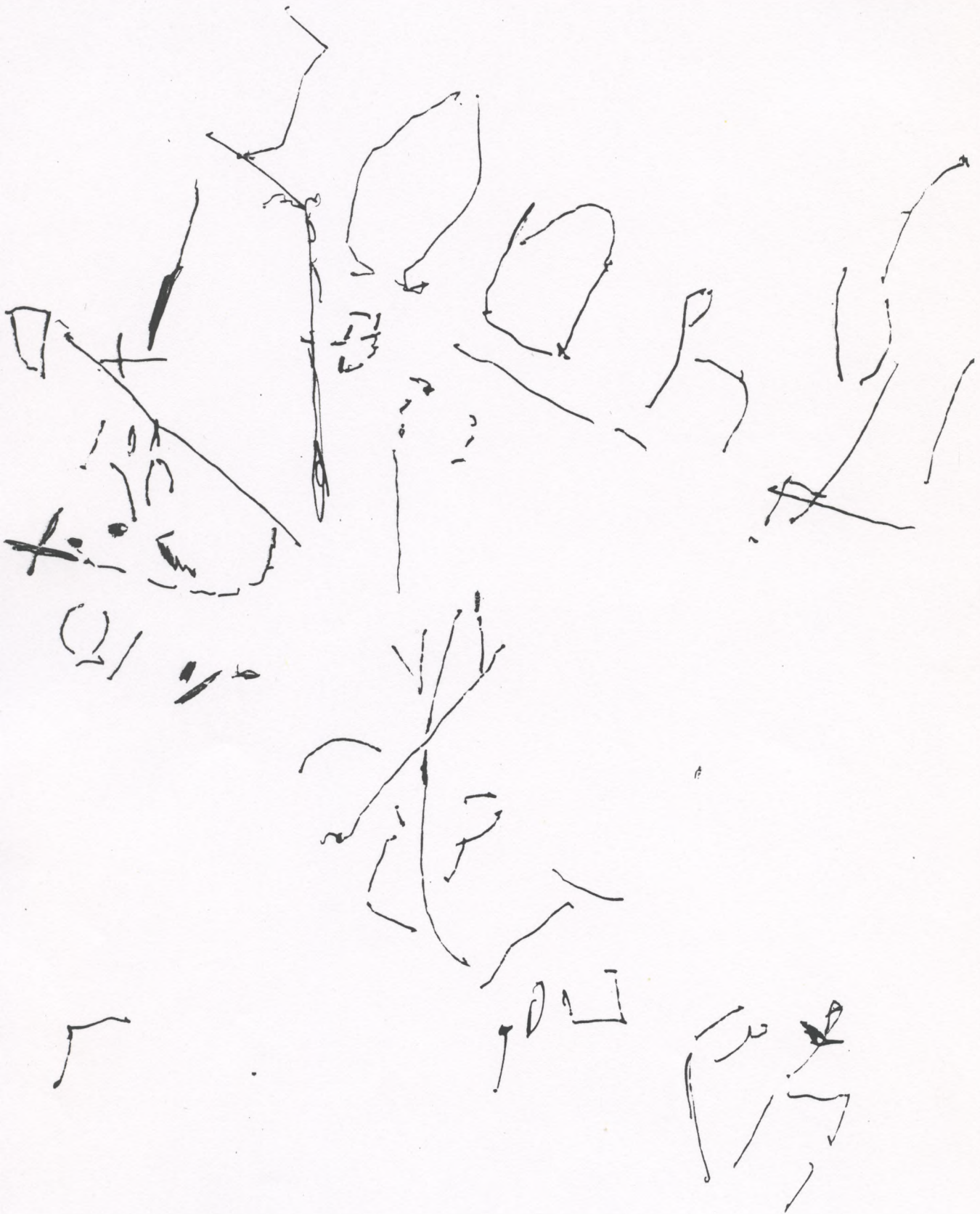
il.22 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

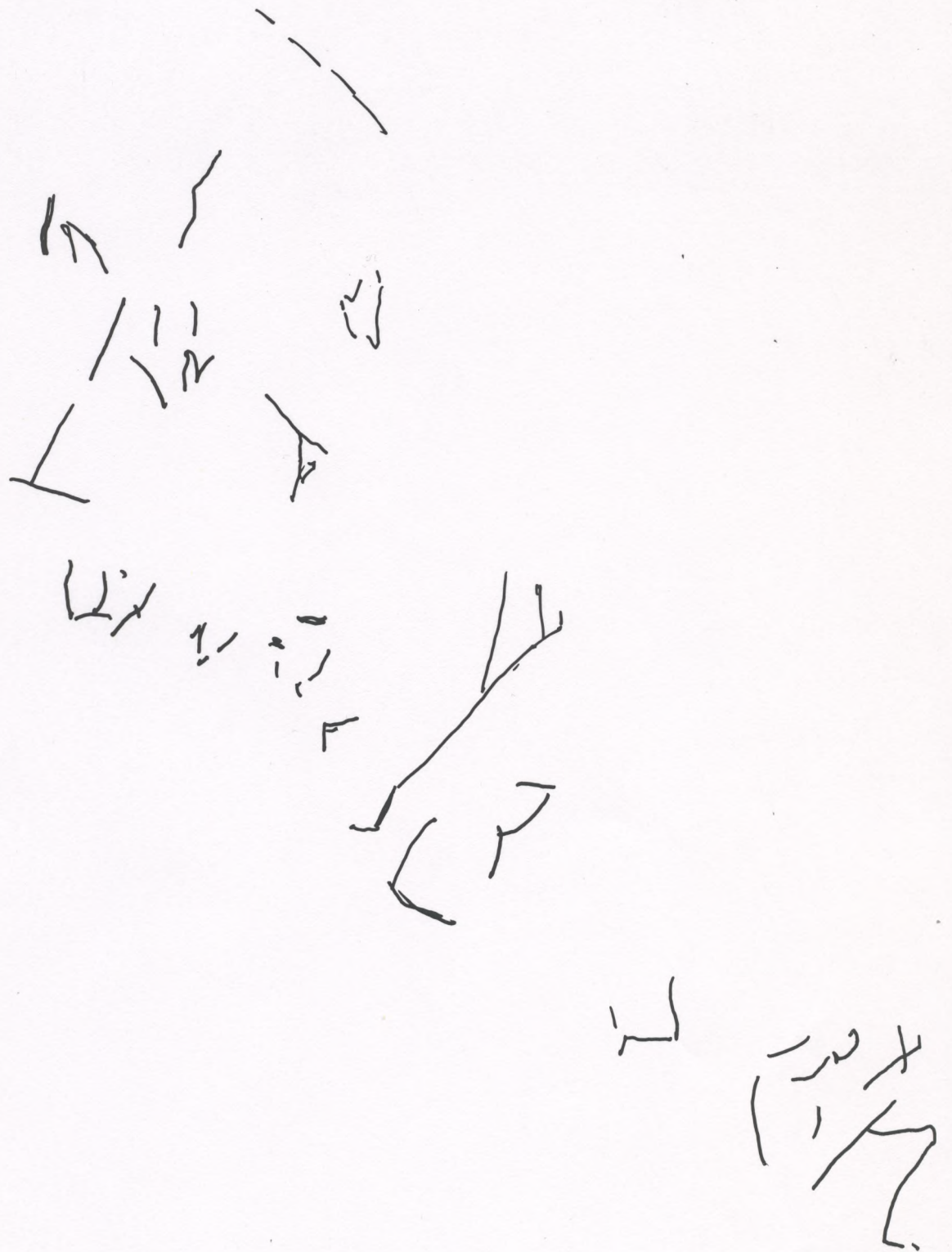
il.23 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

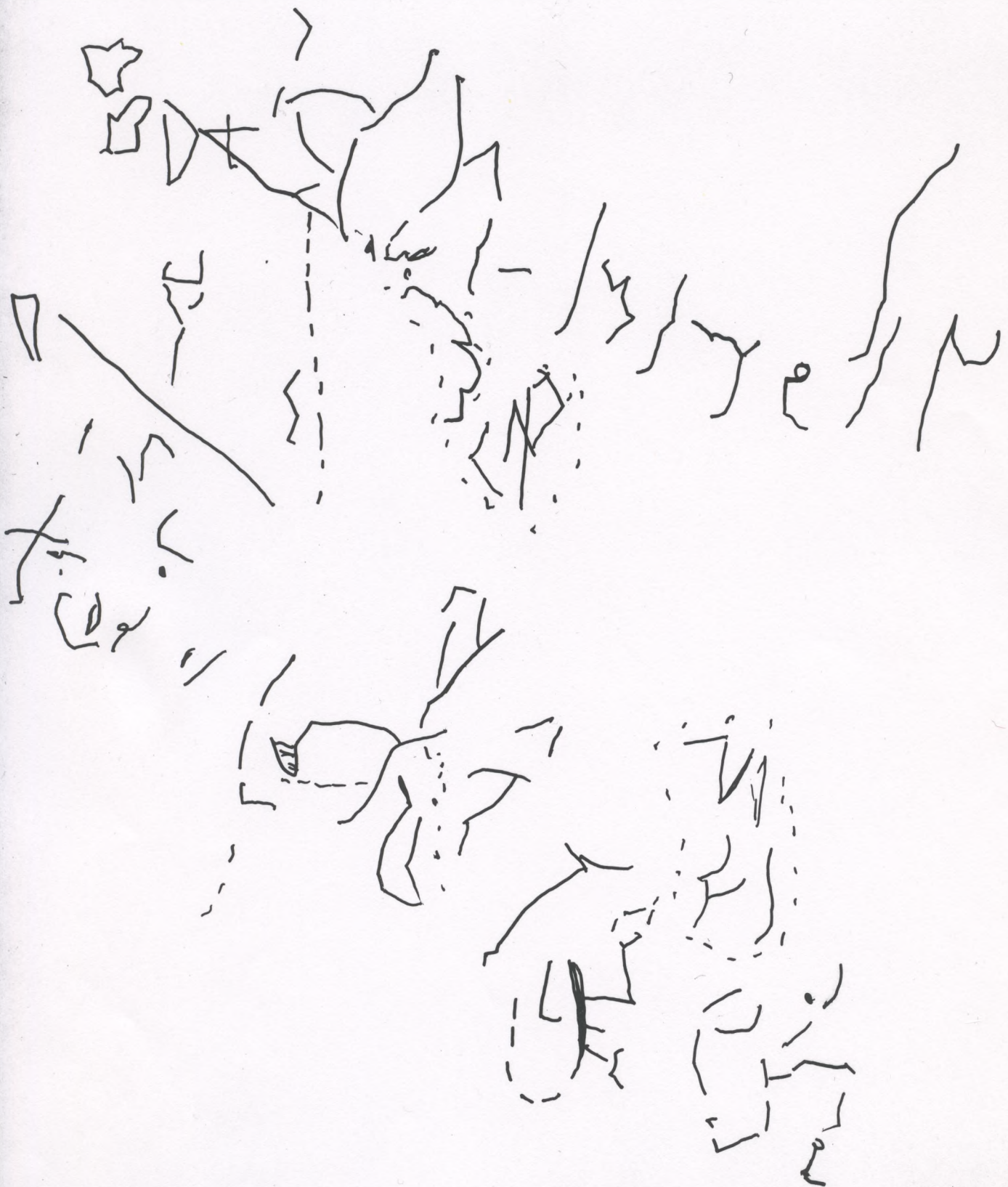
il.24 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

il.26 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

il.27 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

il.28 Inskrypcja z lewego policzka tronu - zobrazowanie z analizy na obiekcie

Nowe Miasto

x

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
w Olsztynie

Olsztyn dnia 24 VII 1953 r.

Wydział Kultury.

Wojewódzki Konserwator Zabytków

Do Ministerstwa K. i Sztuki
Zarządu Ochrony i Konserwacji Zabytków

w WARSZAWIE, ul. Senatorska 13/15

Na podstawie wyt. 3, art. 1 i art. 2 rozporządzenia z dn. 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami/Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 2E/uznaje za zabytek rowany gotycki kościół parafialny pod wezwaniem sw. Tomasza w Nowym Mieście N/Drwęca, wraz z wyposażeniem wnętrza.

Uzasadnienie faktyczne... gotycki kościół pochodzący z pocz. XIV wieku wraz z gotyckim, późno gotyckim i barokowym wyposażeniem wnętrza - jest cennym zabytkiem architektury i sztuki.

Obiekt ten został wpisany do rejestru zabytków Województwa Olsztyńskiego pod Nr K. IV. 370/7/53

Decyzja niniejsza na podstawie art. 3 ust. 2 wymienionego rozporządzenia o opiece nad zabytkami i art. 37 ust. 3 lit. a rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym/Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341/ ulega natychmiastowemu wykonaniu.

Od decyzji tej przysługuje odwołanie do Ministerstwa Kultury i Sztuki. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego Wydział Kultury i Sztuki w Olsztynie w ciągu 14 dni po doręczeniu decyzji.

Przewodniczący Prezydium W. R. N.

Julian Malewski

C. Kębłan

Rejestr z ab. N/7.

Janusz Nowe Miasto

PRZEBIEG PRAC KONSERWATORSKICH

1. Zdjęcie przemalowań olejnych (SKANSOL, skalpel, terpentyna, woda - usunięcie skansolu)
2. Usunięcie warstwy maloboru
 - $(NH_4)_2CO_3$, NH_4HCO_3 (5-10% roztwór w wodzie, obrobki 2x z liguimy)
 - toluen, ksylen, trójchloroetylen, dwumetyloformamid - pędzle + wate.
 - met. fiz. - talk z wodą - papiera
3. Dwuobrotne odrobinie w obrobkach z liguimy.

PRZYCZYNY ZNISZCZEN

1. Czynnik fizyczny, braki nogi, obtuszenie
2. Ciężkie warunki prawdopodobnie smółki? Była myta (inne ślady polidnomin) dopiero później, prawdopodobnie \approx XIX w. pomalowana olejno. Zamalowane rotacje orazne plany

STAN ZACHOWANIA

Prawe nogę Chrystusa od Kolana w dot. odstawiana (brak). Lewa stopa Chrystusa obtusowana w potłocze. Brak prawej dolnej części podstawy nerwy. Brak

palidno u pravej vlti Chystrusa, i lewey
 vlti Madonny, dicne o. Obtorenis chusty
 i placora Marii. Bialk devej koutu u
 masu k, Bialk paweps synie bialy,
 ulecho korony cecinoj, Ciemne
 plamy u stulture na calej
 powrozdni, nawet pod pseudalo-
 waniem olejnym z XIX w,
 w tylkej spsi dwa spude po koutu.

INWESTOR

N.M. E. 16.
Toruń, dnia 26.04. 19.88. r.

Kancelaria Parafialna
przy Bazylice św. Tomasz
Nowe Miasto Lubawskie

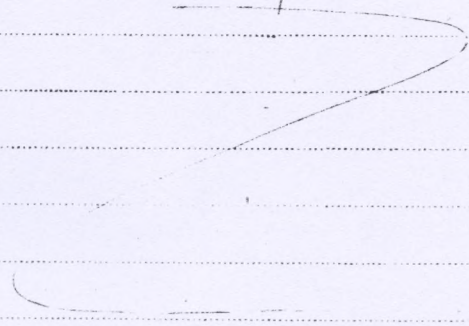
Urząd Wojewódzki w Toruniu
Wydział Kultury i Sztuki
Wojewódzki Konserwator Zabytków

WNIOSEK

o zezwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich i remontowo-konserwatorskich oraz innych przy obiektach zabytkowych.

Niniejszym proszę o udzielenie zezwolenia na prowadzenie następujących prac:

Prace kamieniarskie (≈ 1400) z Nowego
Miasta Lubawskiego

WYKONAWCA

względnie osoba odpowiedzialna
za wykonanie prac

Janek Biedrzycki
(imię i nazwisko, instytucja)

17-100 Toruń
ul. Kameliowa 10
(adres)

(nr dow. os., leg., upow.)

INWESTOR

[Handwritten signature]

mgr Jacek Buchholz
ul. Kameliowa 10
87-100 Toruń

Toruń 10 V 1988

228

Urząd Wojewódzki
w Toruniu
Wydział Kultury i Sztuki
Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Lwowska

Zobowiązany warunkami Zezwolenia nr 5/88 z dnia 23.V. 1988 na prowadzenie prac badawczych i konserwatorskich związanych ze średnio-wieczną relikwią Piety z kościoła w Nowym Mieście Lubawskim informuję, że podczas wstępnych prac badawczych odkryto cztery napisy (inskrypcje) oraz gmerki.

Jednocześnie zgodnie z obowiązującymi przepisami unikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11. Listopada 1974, w sprawie wykonania lub wykonywania dzieł Dziennik Ustaw nr 36 oraz Rozp. Rady Min. z dnia 23 września 1983, Dziennik Ustaw nr 58 poz 261 zastępnym sobie wszelkie prawa autorskie.

Jacek Buchholz

URZĄD WOJEWÓDZKI
w TORUNIU
Wydział Kultury i Sztuki
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW

24.V.88 Toruń

PSOZ/UAB-1415/95

DECYZJA

w sprawie zezwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i remontowych przy zabytkach

Na podstawie art. 21 ust. 1 i art. 27 ust. 1 Ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U. Nr 10, poz.48 z późniejszymi zmianami) oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11 stycznia 1994 r. o zasadach i trybie udzielania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych i wykopaliskowych, warunkach ich prowadzenia i kwalifikacjach osób, które mają prawo prowadzenia tej działalności (Dz.U. Nr 16, poz. 55)

po rozpatrzeniu wniosku p. Jacka Buchholza
z dnia 08.08.95 r. w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich

z e z w a l a m

na prowadzenie prac w kamiennej rzeźbie z przedstawieniem Pięty ok. 1400 r.
adres kościół paraf. p.w. św. Tomasza w Nowym Mieście Lubawskim
w zakresie określonym we wniosku

Odpowiedzialnym wykonawcą jest: mgr Jacek Buchholz

adres Toru, ul. Kameliowa 10

Inwestorem jest: Parafia Rzymsko - Katolicka w Nowym Mieście Lubawskim

adres: Nowe Miasto Lubawskie

Środki finansowe zapewnia J.w.

Zezwolenie wydaje się z ważnością na okres od 25.08.95 r. do 31.12.95 r.

Niniejsze zezwolenie warunkowane jest:
1. zawiadomieniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie prac na 7 dni przed zamierzonym terminem ich rozpoczęcia lub zakończenia;

2. prowadzeniem prac w oparciu o dokumentację (program), protokół typowania prac* zaakceptowany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu;
3. bezzwłocznym zawiadomieniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przez wykonawcę - kierownika robót o wszelkich okolicznościach ujawnionych w toku prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku oraz zakres prac konserwatorskich i remontowych;
4. odrębnym uzgodnieniem z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu zmian wprowadzonych w trakcie prac w stosunku do przyjętej dokumentacji lub programu;
5. prowadzeniem prac konserwatorskich przez osoby posiadające przewidziane prawem kwalifikacje;
6. wykonaniem badań (dokumentacji konserwatorskiej, inwentaryzacji pomiarowo - rysunkowej*) obiektu, zdokumentowaniem ich i przekazaniem egzemplarza dokumentacji Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków;

7.

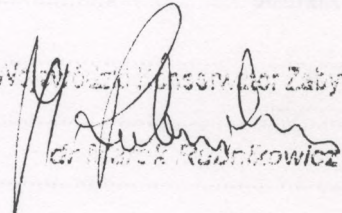
8.

Zezwolenie niniejsze może być cofnięte lub zmienione w razie ujawnienia po jego wydaniu okoliczności, które mają znaczenie dla zabytku i mogą mieć wpływ na zakres prowadzonych prac konserwatorskich.

Zezwolenie niniejsze nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia wymaganego przez przepisy Prawa budowlanego oraz inne przepisy szczególne.

Uzasadnienie

Ponieważ żądania strony zostały uwzględnione w całości, odstępuje się od uzasadniania, zgodnie z art. 104§7 K.p.a.

Wojewódzki Konserwator Zabytków

 Andrzej Rabinowicz

Pouczenie

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Generalnego Konserwatora Zabytków za moim pośrednictwem w terminie czternastu dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 kpa).

Otrzymują:

1. wykonawca
2. inwestor
3. Dioc.Kons.Zab. Kurii Toruńskiej
4. a/a

* niepotrzebne skreślić

Problematyka konserwatorska grupy
średniowiecznych rzeźb kamiennych /ok.1410 r./
z piaskowca wapennego.

Temat etapu badań:

Badania składu skały oraz czynników
jej destrukcji i zniszczeń.

Obiekty zabytkowe z tzw. "piaskowca wapnisteo" reprezentują grupę zabytków najwyższej wartości artystycznej sztuki polskiej i środkowoeuropejskiej. Do grupy zabytków wykonanych ze zbliżonego materiału należą: "Madonna Jroclawska" /Muzeum Narodowe w Warszawie/, "Mojżesz" mistrza Pięknej Madonny Toruńskiej z kościoła św. Jana w Toruniu, "Piękna Pieta" z kościoła św. Barbary w Krakowie, "Piękna Pieta" mistrza Pięknej Madonny Toruńskiej z kościoła w Nowym Mieście Lubawskim.

Typ materiału skalnego, z którego wykonano wyżej wymienione dzieła sztuki, jest niedostatecznie poznany. Stwarza to podstawowe trudności przy ustaleniu postępowania konserwatorskiego. Brak szczegółowych danych chemicznych i mineralnych o skale /piaskowiec wapnisty/, jej nawarstwie- niach nie daje możliwości opracowania metody konserwacji obiektów. Na takiej klasy obiektach nie można prowadzić prób ani pobierać takich ilości próbek, które pozwoliłyby ustalić metodę konserwatorską.

Badania nad składem geochemicznym skały i nawarstwień z "Pięknej Piety" mają szczegółowo wyświetlić jej strukturę i skład. Pozwoli to ustalić przyczyny i charakter zniszczeń. Przeprowadzenie badań nad metodą konserwacji należy wykonać na niezależnych próbkach. Konieczne jest zatem wytypowanie skał i badanie ich pod kątem przydatności do dalszych badań.

Wartość historyczna i artystyczna wymienionej grupy dzieł sztuki oraz ich specyfika nie zezwala na pobieranie dużych próbek. Konieczne jest wybranie metod identyfikacji danego materiału rzeźbiarskiego z założeniem pobrania minimalnych próbek. Wynik badania musi dowieść, że zbadany materiał odpowiada cechom materiału z rzeźb porównywalnych i wzorcowi.

Stan badań nad materiałem rzeźbiarskim wymienionej przykładowo grupy zabytków podaje PPPKZ /1979-80/ do "Mojżesza" z kościoła św. Jana w Toruniu oraz Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie /informacje z 1989 r./ do "Pięknej Piety" mistrza Pięknej Madonny Toruńskiej z kościoła w Nowym Mieście Lubawskim. Wyniki te jednak nie pozwalają określić przyczyny zniszczeń ani metody konserwacji.

Proponuję przeprowadzić następujące badania na materiale z

"Pięknej Piety":

- ciężaru właściwego
- porowatości otwartej /rozkład porów, objętość porów otwartych przy pomocy porozymetru UMK w Toruniu/
- higroskopijności
- nasiękliwości
- stopnia uszczelnienia nawarstwień

- zawartości soli rozpuszczalnych
- określenie składu chemicznego i mineralnego nawarstwienia, określenie jego produktów rozpuszczalnych i nierozpuszczalnych
- określenie ilościowe i jakościowe składu chemicznego i mineralnego skały
- badanie wybraną metodą wytypowanych obiektów zabytkowych z terenu Polski
- badania nad wytypowaniem skały do prowadzenia przyszłych badań z zakresu metodyki konserwacji.

Zasadnicze badania zostaną wykonane w Instytucie Techniki Budowlanej przez doc.dr R. Krzywobłocką-Laurów, dr inż. A. Jarmonowicz przy współudziale konserwatora dzieł sztuki. Będzie to identyfikacja materiałów kamiennych i ich nawarstwień.

Wyżej wymienione badania zostaną przeprowadzone między innymi na następujących urządzeniach badawczych:

- elektronowy mikroskop skaningowy
- spektrometr analizy w podczerwieni Specord 75 JR
- derywatograf MOM
- dyfraktonetr TUR M-62

Badania dodatkowe ze względu na złożoność problemów przewiduje się przy użyciu bardziej zaawansowanych technik z wykorzystaniem urządzeń znajdujących się w innych instytucjach. Badania wykonywane przez Instytut Techniki Budowlanej nie wyczerpują zagadnień konserwatorskich branych pod uwagę przy tego typu problemach. Jednym z nich jest danie odpowiedzi na pytanie czy nawarstwienia znajdujące się na powierzchni rzeźby związane są z rzeźbą wiązaniem chemicznym, czy fizycznym. Urządzeniami, które pozwolą na rozwiązanie tego problemu, są: mikrosonda laserowa XRD, elektronowy tomograf komputerowy, elektronowy mikroskop skaningowy i magnetyczny rezonans jądrowy MRJ /Instytut Fiz.Chem.PAN w Poznaniu/.

Na obiekcie znajdują się zatarte inskrypcje i znaki pochodzące z XIV wieku. Konieczna jest identyfikacja i zobrazowanie przy użyciu elektronowego mikroskopu tunelowego w Politechnice Gliwickiej i Instytucie Fizyki PAN w Warszawie. Określenie rozpuszczalnych i nierozpuszczalnych w wodzie składników kamienia i nawarstwień zostanie wykonane wg metody oprac. w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK w Toruniu.

Przewidywany czas realizacji programu badawczego określa się na dwa do trzech lat.